

Táza postálá plátite in num. No. 224.713-929.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Str. da Baron L. Pop (v. Brassai-u.) 18. Telefon: 9-77. Előfizetési árak: Havonta 110, negyedévre 320, fél-évre 600, egészévre 1200 lej. Kül-öldre: Havonta 1, negyedévre 3, fél-évre 6, egészévre 10 dollár. Hirdetéseik díjszabás szerint. Az „UJ KELET” az erdélyi és bánsági szolidaritás egyetlen napilapja. Cik-keink utannyomása csak a for-rás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

2. I. e. 8. SIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Bérmentelen leveleket nem fogadunk el. Késiratok megőrséért és visszaküldéséért nem vállaljuk. Főszerkesztő dr. Martos Ernő. Felelős szerkesztő Jámboi Ferenc. Bukaresti szerkesztő: Hé-sségi Ernő, Str. Matei Millo 19.

Csütörtök, 1933 november. 2.

5694. ÉV XVI. ÉVF. CHESVAN 13. 245 SZÁM.

Szvasztika a bankón

Ausztriában a hitleristák egyetlen alkalmat nem mulasztanak el, hogy propagandát ne cs náljának. Legújabbán a bécsi városházára tüztek ki a lobogójukat. Azelőtt pedig minden bankjegyre, amj a kezük ügyébe került, rárajzolták a szvasztikát.

Buresch, az osztrák pénzügyminiszter, az osztrák Nemzeti Bank kormányzójával egyetértően rendeletet adott ki, amelynek értelmében az ilyen bankkértyék érvénytelenek. A bank nem fogadja el és be sem cserélj ezeket.

Ez a propaganda-alkalom tehát fordítva sült el. Akihez eljutott a kampós-keresztes papírpénz, nem nagyon fogja adni a Hitler és ausztriai csatlósait.

Atkozni fogják és utálni őket. Sokat ugyan a kampóskeresztes nem törődik ezzel, de a dolgok menete bizonyára az, hogy velük nem fognak törődni. És ez fogja végleg elintézni őket.

Mi az a szabotázs

Eddig csak annyit tudtunk, hogy Mironescu belügyminiszter és Popovici igazságügyminiszter alaposan összekaptak.

Ugy megharagudtak, hogy — rossz nyelvek szerint — nem is beszélnek egymással.

Es mindez azért, mert az igazságügyi hatóságok szabotálják a belügyi hatóságok eljárásait a szélsőséges mozgalmak ellen.

Nem értettük a dolgot. Hogyan? Hát ez is lehetséges? Hogy a bíróságok szabotálják a rendőrséget és mindezt miniszteri utasításra?

Hisz az igazságügyminiszter és a belügyminiszter is egyazon kormánynak, egyazon pártnak a tagjai...

Es a pártnak programja van és ez a program a kormány programja is.

Hogy férhet meg tehát egy kormányban, egy pártban, egy programban két minisztérium közötti szabotázs?

Most már tudjuk, hogyan lehetséges. sőt azt is, hogyan történik ez a gyakorlatban.

Ime: A brassói rendőrség törvénybeütközőnek és államrendészeti szempontból károsnak találta egy szász hitlerista agitátor bujtogató tevékenységét.

Letartóztatta. Ügyészségre szállította. Annak rendje és módja szerint.

Törvényszék elé került. És — elítélték. Csakhogy Hitler romániai helytartója fellebbezett.

A Táblához.

Es a táblán történt meg az a csodálatos művelet, melyet Mironescu belügyminiszter az igazságügyi hatóságok „szabotázsának” nevezett és amiért egy megharagudott egymásra a két miniszter.

A tábla, a magas tábla, tallárba öltözött bíráival, a törvény nevében: felmentette, aztán megdésértte, aztán — horribile dictu — további honentő munkára serkentette a tavéki hitlerista agitátort.

A tábla, A magasabb igazságszolgáltatás. És a táblai ügyész — az állam képviselője —, ki vadszéd helyett dicsimunszt zengett...

Most már értjük. Értjük Mironescut és mindent értünk. Legfőképpen azt, hogy miért tombolhat szabadon Románia területén a hitlerista és szélsőséges antiszemita agitáció.

Offenzíva Marokkóban

Szegenylos ibolyaként, szerényen meghúzódva a világpolitikai eseményektől beszámoló jelentések dzsungeljében illatoz k egy híradás, mely szerint Weygand tábornok, a francia hadsereg vezérkari főnöke Marokkóba érkezett.

Még pedig Francia-Marokkóba, ahol egy új, dél felé irányuló offenzíva hadmozdulatait készíti elő.

Pár nap mulva tehát megszólnak a francia ágyuk, a gépfegyverek és a katonai repülőgépek bombái és míjsem sejtő

A bukaresti ügyvédi kamara ötven tagjának tiltakozó távirata a lipcsei főtörvényszékhez

A védő jogára sértőnek találják a külföldi ügyvédeknek a tárgyalóteremből való kitiltását

Bucuresti-Bukarest, november 1. (Az Uj Kelet tud.) Ismeretes, hogy a lipcsei nagy per során a törvényszéki elnök el-távolította a tárgyalóteremből azokat a külföldi ügyvédeket, akik a Reichstag palotájának felgyújtásával vádolt Van der Lubbe, Torgler és Dumitroff védelmét akarták ellátni. Ezzel kapcsolatban a bukaresti ügyvédi kamara ötven tagja fel-tűnően érdekes táviratot küldött el a lipcsei törvényszék elnökének: „Alulírott bukaresti ügyvédek tiltako-

zunk az igazságtalan és elnyomó intézkedések ellen, amelyeket a lipcsei főtör-vényszék az állítólagos Reichstag-gyujto-gató vádlottainak perében foganatosított. Ezekkel az intézkedésekkel megsértették és megsemmisítették a védő jogát, amelyt mindig tiszteletben tartott a német nép”.

Ezután az aláírások következnek: Jorgu Perovici, Conduratu, Lascau, Antoniu, Stoianovici, Toma Dragu stb.

Senki sem tudja, mi lesz a dollár jövője

A nemzetközi valutapiacra újra bizonytalanság lett urrá. Az amerikai kormány megegyeztetett külföldi aranyvásárlásait

Roosevelt megegyezett az amerikai vas- és acél-iparral és a sztrájkoló bányamunkásokkal

Washington, november 1. Hivatalosan közlik, hogy a vas- és acéliparral, valamint a sztrájkoló pennsylvaniai bányamunkássággal a megegyezés megkötött-nek tekinthető. Egyidejű jelentés szerint az amerikai kormány ma megkezdette külföldi aranyvásárlását. Ezzel kapcsolatban a Temps élesen támadja Roosewelt-t. Azt hangoztatja, hogy pénzügyi és gazdasági politikájával máris többet ért-tott a kapitalista világrendnek, mint az összes eddigi baloldali szélsőséges kísér-letek. Az amerikai kormány készakarva teremtett rendetlenséget pénzügyi és gaz-dasági téren s amit most művel tiszta de-magógia.

Senki sem tudja, mi lesz a dollár jövője. A nemzetközi valutapiacra újra bizony-talanság lett urrá.

Washington, november 1. Hull amerikai külügyi államtitkár kijelentette, hogy az amerikai kormány hajlandó Norman Davist ismételtén Genfbe küldeni, mi-helyt komoly garanciák vannak arra, hogy jelenlétére a kilátásos megegyezés-nél szükség van.

Norman Davist egyébként a francia fővárosba várják. Az amerikai főmegbi-zott szerdán este indult Genfből. Szom-batig Franciaországban marad s akkor az amerikai leszerelési delegáció szakértői-vel együtt a President Roosewelt hajóra száll, hogy visszatérjen Amerikába s je-lentést tegyen kormányának a genfi hely-zetről.

benzültöttek: beduinok és riff-kabilok tömegesen fognak a fübe harapni.

A cél, amiért ezt a „kis” vérfürdőt a francia katonák Marokkóban megrende-zik, egyszerű és közismert: a protektorá-tus kiterjesztése Dél felé.

Amj a diplomácia kevésbé finomult nyelvén azt jelenti, hogy a francia imperi-alizmus elérkezettnek látja az időt arra, hogy újabb területeket raboljon el a békés benszültöttektől és még nagyobb területekre hurcolja be az európai civiliz-áció „aldásait”: az éhbért, a vérbajt és az alkohol mámorát.

Hitlerék joggal vethetik majd a Népszövetség szemére hogy szemrebbenés nél kül tün: hogy egyik legfőbb védelmezője és fenntartója nyílt háborút viseljen egy védtelen nép ellen ugyanakkor, amikor Németország az azal vádolja, hogy titok-ban háborúra készül.

Az, hogy ez az új marokkói háboru „csupán” a protektorátus kiterjesztéséért indul meg nem menti, sőt súlyosbítja a vádakat a francia imperializmus ellen.

Ha Franciaország a világképe órének hirdeti magát, ugy sem Európában, sem Afrikában nem járhat elől a háborus szel lem érvényesítésében. Hitlerékkel szemben a franciák azok, akik — igen helyesen — a fajok egyen-

jóságát hirdetik.

Am a fajok egyenjóságának hirdeté-se merőben teoretikus értékűvé sülyed abban a pillanatban, mihelyt a gyakorlatban a faji le gázás, a fegyver felsőbb-rendűségének elve érvényesül.

A marokkói offenzíva, melyre Weygand tábornok a napokban készíti elő csapa-tait, legalább olyan kompromittálása a Népszövetségnek, mint Németország ki-lépése és legalább olyan arculcsapása a leszerelési konferencia komolyságának, mint annak idején Japán betörése és bar-bár hadjárata volt Mandzsuria ellen.

Nincs rá mentség és nincs rá magya-rázat.

Azaz csak a nyers erőszak és a brutális imperializmus érveivel magyarázható és védelmezhető.

Ezek az érvek azonban éles ellentétben állanak mindama követelésekkel, melye-ket a francia kormány Hitlerékkel szem-ben hangoztat.

Éles ellentétben áll a biztonság, a béke, a támadó háboru kiküszöbölésének elveivel.

Es csak arra jó, hogy újabb lovat ad-jon a német junkerek, a hitlerista béke-bonók alá, akik a marokkói offenzívát fel is fogják használni céljaik igazolá-sára.

VILÁG TÜKRE

A dollár

Európa ijedt borzalommal figyeli a roosewolti intézkedések kavargó táncát az arany és a dollár körül. Európa új meg-rázkódtatásoknak néz elébe és Roosewelt a halálra rémült pénzpiac szemében az ijedtségtől megbénuult agyak tükrében már elvesztette emberi konturjait. Mint egy kolosszus, fenyeget az Óceánon tul-ról, kókler, vagy zseni, szeszélyes prima-donna, vagy nagy pénzügyi hadvezér: Európa már nem látja tisztán. Rémhírek támadnak intézkedési nyomán. A pénz-piacok üldözési mániába esnek. Mind-egyik azt hiszi, hogy egyenesen ellene támad Roosewelt, aki London szerint papírdollárral akarja elárasztani a világot és Európával fizeteti meg Amerika ujja-építési hadjáratát. Párizs megriadt szemében az aranyblokk ellen intéz támadást az aranyvásárlásokkal, Zürich valutaron-tási versenyről dadog. Amsterdam a sa-ját aranykészletét félti. Aránylag még Középeurópa a legnyugodtabb, de hig-gadtnak ez sem mondható. A középeuró-pai szakértők nem gonosznak és nem cé-zaromaniakusnak tartják Rooseweltet, el-lenben rajongó optimistának és veszedel-mes dilettánsnak, akinek vakmerő pénz-ügyi politikája hisztériás intézkedésekkel igyekszik a hozzá nem értést kompen-zálni.

Azt hisszük, hogyha a riadalom jogsúlt is, Roosewelt megítélése mégis az ítélőképességet veszített pánik kaotikus hangulatában alakult ki. Roosewelt nem a való léttől elvonakoztatott és ötleiszer-riően kapkodó, saját magát rajongó apos-tól, intézkedései józanésszel kikalkulált logikus gazdasági tervnek részletei, melyek csak váratlanságok miatt hatnak ugy. minthogyha ad hoc születtek volna meg az amerikai elnök agyában. Ezek a fordulatok, amelyekkel meglepte az európai piacot ötletekkel, de nem ötletszerű-ek. Ez a nagy különbség. A nagy kérdés pedig az, hogy sikerülni fog-e Roosewelt terve és diadala, vagy bukás lesz-e a me-rész kísérleteknek a vége. Egyelőre 130 millió ember rajongó hite áll a roosewel-ti gesztusok mögött. Ez a tömeg a leg-vakmerőbb kísérletezés is akeptálja ak-kor, amikor 10 milliós tömegek gazdasági pusztulásáról, vagy az új prosperity haj-naláról van szó.

A kérdés súlypontja a dollár értékén van. A dollár 1914-től napjainkig óriási változásokon ment át. A háboru kitoréése előtti helyzetét véve alapul, a dollár 1920-ban elvesztette stabilitását. A stabi-litás elvesztését a dollár vásárlóerejéhez viszonyítva kell tekinteni, 1920-ban egy dollárt kellett fizetni azért az árúért, amit 1914-ben még 57 centért kapott meg az amerikai fogyasztó. A folytonos drá-gulás tehát lerontotta a dollár értékét. Enyhülés ebben a helyzetben 1926-ban volt, amikor a dollár vásárló értéke a háboru előtti vásárló értékhez viszonyít-va 70 cent volt.

1926! Ez az évszám döntő a roosewolti kérdés megértésében. 1926-ban volt a leg-ideálisabb az amerikai polgár helyzete. Ebben az évben történtek a legnagyobb bevásárlások az amerikai polgár, az ame-rikai farmer életében. Ebben az évben Amerikába egy állandó gazdasági hely-zetre rendezkedett be. 1929-ben pedig be-ütött a katasztrófa és az amerikai gyáros, farmer, vagy polgár, aki 1926-ban olyan dollárért vette házat, gyárat, gépet, vagy nyersanyagát, amely 1914-hez viszonyítva 70 centet ért, a páratlan erejű defláció következtében 1929-ben olyan dollárért kellett ugyanezeket kifizesse, amely vá-sárlóerejét tekintve 100 centet ért.

Ebben volt az irtózatos gazdasági ka-tasztrófa lényege. Az emberek tízezerei mentek tönkre. A gyáros nem mert, a kö-zönség nem tudott vásárolni.

Ekkor inaugurálták az infláció poli-tikát. Az volt a jelszó, hogy vissza kell térni az 1926-os dollárhoz. Vissza kell térni ahhoz a dollárhoz, amely 70 centet ér. Az infláció bejelentése megállítja zu-hanó árakat és emeli a nyersanyagok árait. Ha a nyersanyagok ára emelkedik,

ujra megindul a prosperitás, a gyáros annak a kockázata nélkül vásárolhat, hogy veszteséggel fog dolgozni. Nem fenyegeti az a veszély, hogy amit ma 80 centért vásárolt, holnap 70 centet ér. Vásárolhat a kereskedő is. Megáll az olcsóbbodási folyamat és visszatér az 1926-os helyzet. Ez az elgondolás indította útjára az inflációs politikát.

A rooseweli számításba azonban ezen a ponton hiba csúszott be. A mezőgazdasági termékek ára nem emelkedett abban az arányban, amiben az ipari nyersanyagok ára szokott. Megjelent Amerikában is az agrárválság. A washingtoni politika nem számolt a tőzsdék hisztériás spekulációjával. Arra számítottak, hogy a dollár lassan és fokozatosan fog lefelé csúszni s amikor elérik az 1926-os nívót, akkor megállítják. Ezzel szemben az történt, hogy a dollár hihetetlen árhullámzásokat ért meg. Az amerikai valuta szabad prédája lett a nemzetközi spekulációnak. Egyik napról a másikra zuhan és egyik pererről a másikra emelkedett előre kiszámíthatatlan magasságokba. A nyersanyagok pedig nem emelkedtek a várt mértékben, meri senki sem tudta, hogy másnap nem fog-e emelkedni a dollár. Ekkor határozta el Roosevelt, hogy megteremtí az irányított valuta politikáját.

A rooseweli valutakísérlet tehát abból indul ki, hogy az árszint a dollár arányértékétől függ, vagyis attól, hogy a dollár hogyan viszonyul az arany árához. Vagyis: a szükségleti cikkek árai a dollár árfolyamától függenek, viszont a dollár árfolyama az arany árától függ. Ha tehát az amerikai kormány aranyat vásárol, akkor csökkenti és emeli a szükségleti cikkek árait.

Mi sem jellemzőbb az európai piac idegességére, minthogy Roosevelt eme intézkedéseiben forradalmi újítást talál és merészségét miszticizmussal festi alá. Holott nem más ez, mint amit Anglia csinált akkor, amikor a font letért az aranyalapról. Másolata annak a politikának, amit Franciaország követett, amikor frankot stabilizálta. Anglia is kiegyenlítősi alapot keresett s ugyancsak a belső gazdasági élet szükségletei szerint igyekezett szabályozni ennek a kiegyenlítősi alapnak a segítségével a font árfolyamát. Amerika is ezt teszi és nem stabilizálja a dollárt mindaddig, amíg a szükségleti cikkek árnívója meg nem találja az 1926-os nívót. A hangsúly mindig az árnívón van, mert csak az árak és a munkabérek emelkedése mentheti meg Amerikát, az amerikai kispolgárt attól az adósságtörhektől, amelybe az 1926-os évek felépítése vezetett.

Rooseveltnak kényserü és okszerű lépése volt a dollár árfolyamának hullámzását megszüntetni. A dollár árfolyamának hullámzása lehetetlenné tette az árnívó emelkedését. Az inflációs politika inaugurálása pillanatától az árszint 45 százalékkal emelkedett egészen július közepéig. Az emelkedést júliusban új zuhanás váltotta fel. Rohamos árzuhanás, amelyben az árak október közepéig 20 százalékkal csusztak vissza. Ez a két statisztikai adat eléggé igazolja, hogy a dollár árfolyamának irányítása nélkül Amerika soha el nem éri az 1926-os árnívót. Ezért határozta el Roosevelt, hogy a dollár árfolyamát ismét irányítani fogja és az irányított valuta erejével helyreállítja azt a nívót, amelyre az amerikai polgárs. tizezreinek szüksége van, hogy az 1926-ban szerzett adósságtól könnyebben szabaduljon.

Ilyen körülmények között történt az első aranyvásárlás. Az első lépés igen óvatos volt. Amerika csak belsődon bányászott aranyat vett 31,36 dollárért unciánként. Nyilvánvaló volt azonban, hogy az aranyvásárlás nem korlátozható a belsődon bányászott fémre, mert abban a

SELECT MOZGO

Mai kezdettel:

EXTÁZIS

rendezte Machaty, az Erotikon szerzője. Főszerepben:

HÉDY KIESLER

(Miss Csehszlovákia)

akj Reinhardt véleménye szerint Európa legszebb nője. Csak felnőttek számára! Monopol Silyiafilm.

pillanatban, ahogy Amerika bejelentette az aranyvásárlásokat, az jelentkezik a külföldi piacon is.

Az aranyvásárlás tehát nem irányul az európai országok aranyalapja ellen, ellenben szervez része annak a gazdasági hadijárműnek, amely vissza akarja vinni a dollárt az 1926-os vásárlóerejű dollárhoz. Más kérdés, hogy az európai államok miért idegesek, más kérdés, hogy Anglia

attól tart, hogy az olcsóbb dollárral Amerika olcsóbban fog termelni, más kérdés, hogy a franciák aranykincsüket féltik és attól tartanak, hogy kénytelenek lesznek kivitel tilalmat hozni az aranyra amitől csak egy lépés az aranystandard felüggesztése. Európa idegessége érthető, ez azonban nem jelenti azt, hogy Roosevelt akciója a megremült bankárok által bejósolt kudarcra fog végződni. (gy. e.)

A Gandhival elégedetlen hinduk új baloldali pártot alakítottak

London, november 1. Bombayben demokráta önkormányzati párt elnevezés alatt új párt alakult, amelynek megalakulásában részt vesz az indiai kongresszus negyven tagja. A párt megalakító baloldali hinduk, akik elégedetlenek Gandhi politikájával.

A Daily Express egyidejű jelentése szerint közelebről emelni kell a vámoikat, meri Japán rávetette magát exportjával Indiára. A kereskedelmi hivatal jelentése is bevallja, hogy Indiában a japán áruk bevitt mennyisége hatalmas emelkedést mutat.

Félmillió kártérítési per a romániai Rin-Tin-Tin megmérgezése miatt

Kóbor kutyának nézték Braila uccáin Almát, a román filmek nagyszerű kutya-sztárját

Bucuresti-Bukarest, október 31. (Az Uj Kelet tud.) Néhány nap óta filmfelvételek folynak a Duna deltája környékén. Egy új román hangosfilm készült elő Horea Igiroseanu, az ismert román film regisseur. A filmársulat tagjai közé tartozott többek között egy „Alma” nevű művészkutya, amelyet Románia Rin-Tin-Tinjének hívnak. A kutya csakugyan kivételes képességekkel van felruházva és fontos szerepet játszik a filmben. Vasárnap reggel, míg a filmársulat tagjai indulásra gyülekeztek a Dorobant utcában, Braila város egyik sirtére mérgezett húst etetett meg Almával, azt híven a film-sztárról, hogy közönséges kóborkutya. Mire Horea Igiroseanu a mérgezés szimtomáit a művészen észrevette volna már

késő volt: Alma kilehelte ártatlan lelkét. Horea Igiroseanu, akit Alma halálával pótolhatatlan veszteség ért. 500 ezer lejes kártérítési pert indított egyrészt a büns Tudor Popa állat egészségügyi „agens”, másrészt pedig Braila városa ellen. Keresetében a filmregisseur rámutat arra, hogy kára jóval nagyobb, mint félmillió, mivel Alma valódi fajkutya, amelyet hosszú időn át dresszíroztak. Alma „A Padurok” és „Jan Cujfeanu” című filmekben nagy sikerrel szerepelt. Az érdekes per rövid időn belül tárgyalásra kerül. Tanuként a román művészi élet több jeles személyisége van beidéve a kik valamennyien ismerték és nagyra becsülték Alma intelligenciáját.

Salzburgban német nácik terror-szervezetét leplezték le

Dollfuss feltűnő beszéde az osztrák-német viszonyról

Bécs, október 31. A tegnapi lapok nagy tudósításokat közöltek a Salzburgban leplezett terrorszervezetről, amely az egész salzburgi tartományra kiterjed. A salzburgi tartományban a terrorszervezet leplezésével kapcsolatban számos letartóztatás történt és a letartóztatottakat Salzburgba szállították. A salzburgi rendőrségnek feltűnt, hogy a teherpályaudvaron több gyanus ládás adtak fel hamis árubevallással. Feladóként ezeknél a küldeményeknél salzburgi, illetve bécsi kereskedők szerepeltek s a címzett az Alpeverein különböző menedékháza volt. A címzettek azonban valójában a volt nemzeti szocialista párt tagjai.

A nyomozás során kiderült, hogy a ládákban nem elsősegélynyújtásra szolgáló anyagok, hanem nemzeti szocialista propagandairatok és terrorszerveletnek végrehajtásához szükséges robbanóanyagok voltak. A ládákban rengetek rőpédulát, horogkeresztes zászlót, papír horog keresztet, a vezető osztrák politikuskok karrikatúráit és gunyverseit, továbbá robbanó petárdákat, fegyverzárakat, kártyos fáklyákat és búzbombákat találtak. A ládák állítólag Németországból származnak és titokban csempészték át azokat a határon. Elkoboztak 362 fáklyát, 90 durranó bombát, 28 rakétát és rengeteg papír petárdát, búzbombát, stb.

Dollfuss kancellár Groszmucl alsóausztíriai helységben egy keresztény szocialista gyűlésen nyilatkozott az osztrák-német viszonyról és feltűnően békés szellemű

kijelentéseket tett. Utalt arra, hogy a németek bizonyára maguk is kénytelenek belátni, milyen kevés eredménnyel járt a müncheni rádiópropaganda, amikor az osztrák nyereségykölcsön jegyzése olyan fényesen sikerült, holott ezt is meg akarták torpedozni. Elérkezett a pillanat, hogy a németek elgondolkozzanak arról, vajlon Ausztia térdrekenyzerítésére irányuló szándékaik fenntarthatók-e.

— Mi — mondotta a kancellár — mindig készek voltunk azt az utat járni, mely becsületünkkel összeegyeztethető, hogy félreértéseket kiküszöböljünk és feszültségeket enyhítsünk. A világ ma annyira tele van feszültségekkel, hogy mi nagyon szívesen megtennők a magunkét az enyhítés érdekében, ha ez lehetséges volna. Persze becsületünket, szabadságunkat és függetlenségünket nem engedjük legyűrni, erről nem tárgyalunk.

Vezérfelügyelő vizsgálja felül a temesvár Bega kikötő ügyét. A temesvári rév kapitányság megtiltotta a cégeknek hogy saját kocsijakon, vagy pedig szállító utján szállítsák be és ki a begai kikötő körzetében áruikat. Az intézkedés ellen tiltakozott a kereskedők egyesülete és a kereskedelmi és iparkamara. Az intézkedésnek volt is foganatja, amennyiben a munkaügyi minisztérium intézkedett, hogy az ügyet felülvizsgálják. A napokban várják a miniszteri vezérfelügyelő érkezését Temesvárra, aki személyes tapasztalatok útján fogja majd a vizsgálót beindítani.

Most aztán te segíts testvér...

Ezerkilencszáztizennégy november havának egyik hideg reggelen Szepesófalva határában, közvetlenül a Dunajec melletti táborozott a lengyel légió egyik osztaga. A Nedecvár felé torkolló országot ott vezették el a tábor mellett, tele a Neu-Sandec fejlől menekülő lakosság szekereivel, agyongyőrtöt girhes lovacskákkal. A me nekülök áradata Szepesbela felé ömlött.

A tejelesképű fiatal légionisták között — legtöbbször alig haladta meg a 16 évet — ott voltam én is. Buzgón cigarettázva, két bajtársammal együtt nézgettem az elvonulókat és nagyon elégedett voltam önmagammal. Egészésem voltam, tele örömmel, életkedvvel s a zsemben pénz, nagyon sok pénz. 4800 korona.

Egyszerre lekötötte a figyelmemet valami.

Mintegy harminc lépésnyire tőlem halósan kétségbeesett öreg lengyelzsidó állott, mellette egy óbogat, rongyokba burkolt zsidóasszony és egy csomó gyerek.

— Kim her, dü jid! — és intettem neki, mert nem voltam bizonyos, hogy megérte.

— Odajött hozzám, illetve hozzánk és siró panaszhangon, nagy bőbeszédűséggel magyarázott valamit, Komolyan hallgattam és erősen kezdtem sajnálni, hogy nem értek belőle egy kukkot sem. A bajtársamhoz fordultam:

— Mit mond? — Kérdezd meg tőle lengyelül!

A légionista megkérdezte. A zsidó most már lengyelül magyarázott, de egészen érthetetlenül egyenesen felém, nem pedig a bajtársam felé fordulva. A jiddis és lengyel szavak bőségéből aztán annyit kihámoztam, hogy a szegény emberfiának egy gaz cseh trénermester elvette a pénzét és hogy most már ök, az egész család, meg fognak halni éhen.

— Nana! — mondtam és benyúltam a zsembembe.

A mozdulat önkéntelen és nyilvánvalóan meggondolatlan volt, de abban az időben sem okozkódtam s ha valami „jött”, gondolkodás nélkül csináltam.

Tehát belenyúltam a zsembembe. Kivettem onnan a papírba csomagolt bankó-garmadát, az egész 4800 koronát és szó nélkül belenyújtam a zsidó testvér tenyerébe. A szegény lélek ugyanis tartotta a markát, mert mozdulatomból úgy sejtette, hogy kap valamit.

Jól volt, legalább is a zsidó testvér megértette. Kezében a csomag pénzrel sokáig, nagyon sokáig mozdulatlanul nézett réám. Csak a könnye folyt le az arcán, a szakállába. Aztán a kaptánja új jával megtörölte a szemét és megint rám nézett. Kérdezett valamit lengyelül, nem értettem. Majd jiddisül ismételte. Megértettem, hogy azt kérdi, zsidó vagyok-e.

— Neim! — mondtam és intettem, hogy azért csak fogadjá el a pénzt. Most már egészen mellem lépett, a vállamra tette a kezét és belenezett a szemembe.

Milyen semmi így, amikor azt mondom, hogy belenezett a szemembe. Mert abban a nézésben, abban a pillantásban benne volt az Isten.

Mintha megállott volna az idő — és ebben a megállott időben két istengyermek két legbensőbb lényére ébredt ember nézett egymásra. Némán kezefogtuk s a szegény zsidó ember fejemre tette a kezét, Valamit mormogott magában. — talán áldás, talán faradt köszönet volt csupán, nem figyeltem oda, nagyon resteltem, hogy olyan nagy dolgot csinál belőle. Lassan megfordultam és otthagytam az ut szélén.

Azóta, tizenkilenc esztendő óta talán kétszer jutott eszembe az öreg zsidóember. Míg tegnap, tegnap vele álmodtam.

Előttem állott megint, de most már vídám arccal, elégedetten. Mosolyogva intett: mi baj, testvér? Nagyt sóhajtottam: baj van, igen, még pedig zsidó emberrel van baj, a fajtádból való emberrel. Az én zsidóm nyugtalanul nézett: hát nem egy a fajtánk, nem-e emberek vagyunk? Igen, igen — mondtam — csak hogy erről meg is felejtkezzünk néha. Egy gazdag zsidó asszony nagy bérházában, ennek a bérháznak egy udvari oldalában lakom és tartozom neki, ki akar lakolni.

Az én zsidóm kissé messzebb állott és intettem neki: Kim her, dü jid. — gyere testvér, most aztán te segíts meg engem! Nem felelt, valamit mormogott aztán de nem értettem. Majd eltűnt és én nem tudom, — talán a mennyi kincstárból hoz számomra segítséget.

Kibédj Sándor

Cunliffe-Lister

„A pa tennie

Hétfőn nyugalo

Jeruzsálem, november 1. látható volt, a kormány lépése megtette hatását. A hétfői nap nyug egész országban. Vasárn hány próbálkozást tettek zselre azonban már fel küzdelmet. Mihelyst ki hogy a főkörmányzó d mal ruházta fel az a tömeghangulat látható Haifában és Szichemben megszegték az arabok a gyülekezési tilalmat, a r gumibotokkal is szét tu zhatárokat, ugyancz ue hol sem került sor. A s az összes városokban nagyobb megmozdulások tanak.

A jisiv megé Mint már több ízben lesznajai jisiv mindvégig zalmát és önfegyelmét a sok alatt. Sokkal nagyot váltott ki a zsidóság körülmény, hogy több ha tak az utba eső kikötőkbe grásokra való tekintettel.

lengyel gőzöst, melyen nekültek utaztak, tartóza gol hatóságok Porszájba addig nem folytathatja angol hatóságok nem ter Palesztinában. A cionista rében tudni vélik, hogy a desék átmeneti jellegű helyreáll a rend, tovább dörlás és az összes felka kat beengedik a palesztin

Megnyitották: Tegnap nyitották meg haifai kikötőt. Az általa ra való tekintettel elmar vett ünnepségek, a koimá az alkalmas is felhasznál nyugalomra és rendre inta A kikötő felavatása kapes Cunliffe-Lister angol gyar ter üzenetét Palesztina la üzenetét telefonon tolmá ter a palesztinai főkor Hangsúlyozza, hogy a p mány ezután is meg fog tina-mandátumban vállalt nek. A kormánynak fel lehetővé kell tennie a Z Othon felépítését Palesz ekkor azonban biztosítá lakosság egyenjóságát tét nélkül. A kormánynak kell az ország rendjéről és gikusabb eszközökkel is tani.

Igazságos gaz Palesztinában Londoni jelentés szerint gazdasági tervekkel fogt tinát illetőleg. Olyan intéz nak életbeleptetni, melyek hetnek az összlakosság a javítására. Arra vonatko a tervek a French-jelen avagy új irányvonalakon nem érkezett bővebb info doni és a palesztinai kor tásából azonban remélni mandatárius hatalom egy nak megfelelő, igazságos Pa tikát akar inaugurálni Pa

Palesztina kap a némei zsidó részére Newyork, november 1. S muel, volt angol belügym lesztina volt főkörmányzó Amerikában tartózkodik zsidók segélyezése ügyébe

Cunliffe-Lister angol gyarmatügyi miniszter üzenete az arabokhoz:

„A palesztinai kormánynak lehetővé kell tennie a Zsidó Nemzeti Otthon felépítését”

Sir Herbert Samuel szerint kétfélmillió zsidó számára van hely Palesztinában. Az angol kormány megnyitja Palesztina kapuit a németországi menekültek előtt

Hétfőn nyugalom volt egész Palesztinában

Jeruzsálem, november 1. Amint előrelátható volt, a kormány energikus fellépése megtette hatását az arab tömegekre. A hétfői nap nyugodtan telt el az egész országban. Vasárnap este még néhány próbálkozást tettek a zavargók, reggelre azonban már feladták a további küzdelmet. Mihelyst köztudomású lett, hogy a főköormányzót diktatori hatalommal ruházta fel az angol kormány, a főmeghangulat láthatóan lecsillapodott. Haifában és Szejchemben ugyan többiben megszegték az arabok a felvonulási és gyülekezési tilalmat, a rendőrök azonban gumibotokkal is szét tudták kergetni a tüntetőket, ugyancsak uccai harcokra sem került sor. A szíriák még azt az összes városokban és falvakban, de nagyobb megmozdulásoktól már nem tartanak.

A jisiv megőrizte nyugalmát. Mint már több ízben megírtuk, a palesztinai jisiv mindvégig megőrizte nyugalmát és önfegyelmét az arab zavargások alatt. Sokkal nagyobb nyugtalanságot váltott ki a zsidóság körében az a körülmény, hogy több hajót feltartóztatnak az utba eső kikötőkben az arab zavargásokra való tekintettel. Legújabbban egy lengyel gőzöst, melyen németországi menekültek utaztak, tartóztattak fel az angol hatóságok Porsaidban. A hajó mindaddig nem folytathatja útját, míg az angol hatóságok nem teremtenek rendet Palesztinában. A cionista exekutívé körében tudni vélik, hogy ezek az intézkedések átmeneti jellegűek és mihelyst helyreáll a rend, tovább folyik a bevándorlás és az összes feltartóztatott hajókat beengedik a palesztinai kikötőkbe.

Megnyitották a hajfai kikötőt. Tegnap nyitották meg hivatalosan a hajfai kikötőt. Az általános atmoszférára való tekintettel elmaradtak a tervekbe vett ünnepségek, a kormány azonban ezt az alkalmat is felhasználta arra, hogy nyugalomra és rendre intse a lakosságot. A kikötő felavatása kapcsán publikálták Cunliffe-Lister angol gyarmatügyi miniszter üzenetét Palesztina lakosságához. Az üzenetet telefonon tolmácsolta a miniszter a palesztinai főköormányzó útján. Hangsúlyozza, hogy a palesztinai kormány ezután is meg fog felelni a Palesztina-mandátumban vállalt kötelezettségeinek. A kormány feladatához hiven lehetővé kell tennie a Zsidó Nemzeti Otthon felépítését Palesztinában, ugyanakkor azonban biztosítani kell az össz-lakosság egyenjogúságát fajra való tekintet nélkül. A kormány gondoskodik a rend és ország rendjéről és azt a legenergiusabb eszközökkel is fenn fogja tartani.

Igazságos gazdasági politika Palesztinában. Londoni jelentés szerint a kormány új gazdasági tervvel foglalkozik Palesztinát illetően. Olyan intézkedéseket akarnak élebelepíteni, melyek alkalmasak lehetnek az össz-lakosság helyzetének feljavítására. Arra vonatkozólag, hogy ezek a tervek a French-jelentés alapján, vagy új irányvonalakon mozognak, még nem érkezett bővebb információ. A londoni és a palesztinai kormány magatartásából azonban remélhető, hogy a mandatárius hatalom egy a mandátumnak megfelelő, igazságos gazdasági politikát akar inauguralni Palesztinában. Palesztina kapuit megnyitják a német zsidó kivándorlók részére.

Newyork, november 1. Sir Herbert Samuel, volt angol belügyminiszter és Palesztina volt főköormányzója, aki jelenleg Amerikában tartózkodik a németországi zsidók segélyezése ügyében, kijelentette

a sajtónak hogy Macdonald miniszter-einök, Wauchope palesztinai főköormányzó és Cunliffe-Lister gyarmatügyi miniszter egyöntetűen megállapodtak abban, hogy megnyitják Palesztina kapuit a német zsidó menekültek számára. — Egyszerre nem lehet százezreket telepíteni — mondotta Herbert Samuel. — Egy ilyen gyors telepítés munkanélküliséghez vezetne. A mai Palesztinának

egymillió főnyi lakossága van arab többséggel. Az ország azonban elegendő gazdasági forrással rendelkezik ahhoz, hogy 3 millió ember egzisztenciáját is biztosítsa. A zsidó bevándorlás tehát racionális és egészséges alapon nyugszik. Fokozatos építéssel kétfélmillió zsidó számára teremthetünk helyet az országban. A zsidókat ebben az irányban baráti támogatásban részesíti az angol kormány.

Nápolyban horgonyt vetett egy orosz hadiflotta-raj

A Giornale d'Italia a szovjetflotta-látogatás jelentőségéről

Róma, november 1. A szovjet-hajóhad egyik raja Ral tengernagy vezetésével Nápolyba érkezett. Potemkin római szovjet nagykövet ez alkalommal Nápolyba utazott.

A Giornale d'Italia az orosz flotta-látogatással kapcsolatban a következőket írja: A minap ünnepelték Törökországban a köztársaság fennállásának 10-ik, Szovjet-Oroszországban pedig november 7-én ünneplik az orosz forradalom 16. évfordulóját. Most volt a Marcia su Roma évfordulója is. Ugyanabban az időben, amikor ez a három nemzet belpolitikai események emlékét ünnepli, egymás közötti érintkezésükben is jelentős események történnnek. Isztambulban orosz hadiflotta-raj vetett horgonyt. Ankarában szovjet katonai küldöttség érkezett, hétfőn pedig Nápolyban vetett horgonyt egy szovjet-hajóraj. E tényekkel kapcsolatban meg kell állapítani, hogy az ellentétes szervezeti államok is élhetnek jóbarátságban minden zavaró körülmények nélkül. Ki kell emelnünk azt a jövészonyt, amely Olaszország, a szovjet és Törökország között fennáll. Ez a jövészony kifejezésre jut azokban a barátsági szerződésben, amelyeket a szovjet Olaszországgal és Törökországgal, valamint Törökországgal és Olaszországgal kötött. Ezek a szerződések és ez a jövészony a világnak egy részén biztosítják a békét és a nagyhatalmak együttműködését.

A brassói tábla felmentette, megdicsérte és további munkára buzdította a vádlott nemzeti szocialista agitátort

Pomarius Alfréd, a szász nemzeti szocialisták vezetője a brassói tábla előtt

Brasov-Brassó, november 1. Különös szenzációja van Brassó városának. Tegnap tárgyalta a brassói tábla Panu Titus elnöke alatt Pomarius Alfrédnak, a nemzeti szocialista szászok segésvári tagozata vezetőjének fellebbezését, akit tudvaleg a segésvári törvényszék nemzeti szocialista propaganda miatt vont felelősségre. A nem mindennapi tárgyalás lefolyásáról az egyik brassói lap a következőket írja:

„A tárgyaláson az ügyész inkább védőment vádbeszédet mondott. Kijelentette, hogy a vádlott tevékenységét inkább építő, mint romboló hatásúnak lehet tekinteni. Beszéde után a tábla két perces

tanácskozás után Pomarius Alfrédot felmentette a vád és annak következményei alól. Az ítéletet azzal indokolták, hogy Románia valamennyi állampolgárának egyenlő jogokat biztosít és senkit sem részesít kivételes elbánásban. Végül a tábla elnöke a következő szavakat üzentte Pomariusnak: — Dolgozzon csak tovább éppen úgy, mint eddig, nemzetének javára. És dolgozzon tovább az ifjuság nevelésén, hogy az tanuljon és munkálkodjon és ne légyen jen az uccán. Mert Hitler Adolf nem erőszakosokkal és öklével, hanem szellemével és egyéniségével vitte diadalra eszméit.”

A Zsidó Párt intervenciójára minisztertanács elé kerül a szélsőséges antiszemita agitációk ügye

Dr. Mayer Ebner és Michael Landau Mironescu belügyminiszternél

Bucuresti-Bukarest, november 1. Az egész ország területén egyre hatalmasabb méreteket ölt a féktelen antiszemita agitáció. Különösen a falvakban szitják a gyűlöletet az antiszemita pártok ágensei és a parasztság körében olyan atmoszférát teremtettek, mely komoly veszedelemmel fenyegeti a községeket, ha a kormány nem lép közbe idejében. A kormány részéről eddig egyetlen komoly lépés sem történt a bűnös agitáció ellen. A Zsidó Párt immár kétfélmillió zsidó számára van hely Palesztinában. Az angol kormány megnyitja Palesztina kapuit a németországi menekültek előtt

tanácskozás után Pomarius Alfrédot felmentette a vád és annak következményei alól. Az ítéletet azzal indokolták, hogy Románia valamennyi állampolgárának egyenlő jogokat biztosít és senkit sem részesít kivételes elbánásban. Végül a tábla elnöke a következő szavakat üzentte Pomariusnak: — Dolgozzon csak tovább éppen úgy, mint eddig, nemzetének javára. És dolgozzon tovább az ifjuság nevelésén, hogy az tanuljon és munkálkodjon és ne légyen jen az uccán. Mert Hitler Adolf nem erőszakosokkal és öklével, hanem szellemével és egyéniségével vitte diadalra eszméit.”

Tegnap délután a Zsidó Parlamenti Klub nevében újabb delegáció kereste fel Mironescu belügyminisztert. A delegáció

tagjai, dr. Mayer Ebner és Michael Landau képviselők felhívták a kormány figyelmét az egész országban dúló agitációra, mely különösen Beszarábiában és Bukavinában ölt veszedelmes méreteket. A zsidó képviselők harmadik intervenciójukra energikus intézkedéseket követeltek a kormánytól a bekövetkező zavarások elhárítására.

Mironescu belügyminiszter kijelentette, hogy behatóan foglalkozik ezzel a kérdéssel és megígérte, hogy a minisztertanács legközelebbi ülésén napirendre tűzi ezt a kérdést.

Előállítottak és egy éjszakán át tévedésből a rendőrségen tartottak egy kolozsvári hírlapírót

Cluj-Kolozsvár, november 1. Az Uj Kelet tud. Kellemetlen kalandban volt része kedden este Demeter János kolozsvári hírlapírónak. Demeter, aki néhány hónap óta vidéken tartózkodik és most orvosi kezelésre jár be Kolozsvárra, magánosan sétált kedden este a főtéri korzón. Ekkor Gredinar államrendőrségi detektív megszólította és közölte vele, hogy miután az ügyészség körözölevélet adott ki ellene, a rendőrségre előállítja.

Demeter János közölte a detektívvel, hogy a körözölevélet ellene már régen visszavonták, ezt ő a vizsgálóbírói végzés másolatával igazolni tudja. A detektív nem vette tudomásul Demeter János védekezését, hanem minden tiltakozása ellenére a központi rendőrségre kísérte.

Itt Demeter igyekezett megmagyarázni, hogy ellene valóban kiadtak körözölevélet, amelyet azonban visszavontak, mert bebizonyult, hogy az előbbi határozat tévedésből történt. Demeternek volt néhány sajtópéere, ezekre idézőket kapott, a rendőrség azonban az idézéseket mindig visszavitte a törvényszékre azzal, hogy lakhelye ismeretlen. Ezért adták ki a körözölevélet, ami Demeter tudomására jutott. A hírlapíró ekkor megjelent Pastia Constantin vizsgálóbíró előtt, akinél igazolta, hogy rendesen bejelentett lakása van. A vizsgálóbíró 1933 október 10-én visszavonta a körözést.

A detektív nem volt hajlandó ezt az érvelést elfogadni, de meg sem engedte Demeternek, hogy telefonon hozzátartozóit értesítse kellemetlen kalandjáról. Azt sem volt hajlandó az orvosi kezelés alatt álló embernek megengedni, hogy az ügyeletes tiszt szobában ágybafeküdjön. Demeter János egy széken ülve töltötte az éjszakát. Reggel, amikor a rendőrségen megkezdődött a hivatalos munka, Demeter János követelte, hogy azonnal vigyék át a törvényszékre, ahol igazolni tudja, hogy az ellene kiadott körözést már visszavonták. A törvényszéken később ezt valóban megállapították, de közben kiderült az is, hogy a körözés hatálytalanításáról október 11-én már a rendőrséget is értesítették.

Igy Demeter János azonnal szabadlábra került a rendőri fogdában tévedésből eltöltött éjszaka után.

Lakberendezésének

megvételénél le-
szen ÓVATOS!!

Áldozzon
többet, de
vegyen jót!

Székely & Réti

BUOTRGYÁR Rt.-től Targu-Mures.
Fiókok: BUCURESTI-BRASOV

a legjobb
védő fertőző
betegségek
ellen

segits

November ha-
Szepesófalva
ajec mellett
yik osztaga,
zágut ott ve
a Neu-San-
szekereivel,
kkal. A me
felé ömlött.
onisták ké-
ta meg a 16
szgón ciga-
együtt néze-
gyon eléga-
észséges vol
rel s a zse-
az. 4800 ko-
elmemet va-

te tölem ha
lengyelzsidó
rongyokba-
esomó gye

inttettem né-
hogy meg
ozzánk és
beszédűség-
nolyan hall-
nálni, hogy
sem. A baj

meg töle

A zsidó
oti, de egé-
felm, nem
va. A jid-
ből aztan
szegény em-
mester el-
nár ok, az
lbi éhen.
enyultam a

vilvánvaló-
ban az idő
ami „jött”.

be. Kivet-
olt bankó-
nát és szó-
estvér te-
nis tartot-
omból ugy

ó testvér
pénzzel
atiantul né-
le az ar-
aftánja új
egint rám
yelül, nem
te. Megér-
ragyokre-
inttettem.
ézt. Most
vállamra
szemembe.
t mondom.
ert abban
ban benne

idő — és
istengyer-
predt em-
kezetfog-
fejemre
ott magá-
adt közszó-
oda, na
gy dolgot
iltam és

ota talán
zsidóem-
modtam,
st már vi-
yogva in-
sőhajtot-
zsidó em-
emberrel.
ett: hát
erek va-
— csak
k néha.
k bérháza-
vari odu-
ki akar

állott és
— gyere
engem!
t aztán
én nem
ncstárból

Sándor

LIGETI SÁNDOR: A BÜVÖS ERSZÉNY

REGÉNY
20-ik közlemény

Berlint választotta. Annyit hallott erről az elamerikajásodott városról, hogy jobban érdekelte Párizsnál, Londonnál is. Talán Newyork előszobája lesz. A délelőttöt arra használta fel, hogy bankjában intézkedjék, aztán egy menetjegy iradában Prágán keresztül szóló jegyfűzetet vásárolt, ládákat rendelt könyvei részére, csomagolókat, szállítócéggel tárgyal, mezebedett és sétára indult, hogy elbucsnzzon a városból s később, délután, Auerektől is, akiket bizonyára meglep ez a hirtelen elhatározás. Hatalmas virágcsokrot küldetett Auernének, majdnem kitért egy edességekkel teljítőmött bort és egy dohánytösdét, hogy elhagyandó barátainak kedveskedjék s miközben a Volksgarten el nem söpört száraz faleveleit taposta, magában valamiféle bucsúbeszédet gyakorolt.

Eszre sem veszi a sétálókat, annyira elmélyed magában, csak mikor az Erzsébet-emlék elé ér, fogja meg a szelíd fehér márvány s egy pillanatra meg is állítja. Már indul tovább, de két kis gyermek jön vele szemben, közöttük a nevelőnő, fiatal leány, ismernie kell ezt a nőt valahonnan. A lány is megáll, ránéz, elpirul. Ralinn előtt végigkikézik az egyetem tanterem, amint a leány kinyújtott karra állt a rohanó diákok előtt. Erzi most utólag puha testét, ahogy rázuhant, s olyan őszinte és leplezetlen örömmel üdvözli, hogy ez a találkozás mindkettőjükben felcsattanó élménnyé vált.

— Maga az? Hogy van? — robbant ki az első kérdés Ralinnól.
— És én, hogy örülök, hogy egészségesnek látom — felelt a leány.
— Mit csinál itt?
— Nem látja? Gyermeketek őrzök.
— Gondoltam, hogy nem a magái — ujjabb pirulás — csak nem hagyta ott az egyetemet?
— Eszembem sincs. De élnem kell s a tanulás mellett dében gyermekekkel sétálok, este varrok másoknak és két év múlva meg lesz a diplomám.
— Irigylem az energiáját, de ugy találok, tulságosan is pazarolja. Mért is kellett akkor felállnia? Fájt az ütés nagyon?

S résztvevően nyúlt a leány keze után. Az keményen, öntudatosan választott. — Bennünket, zsidókat, üthetnek, nem fáj az nekünk, Megezdődöttünk s tul vagyunk azon, hogy szegyenkezzünk.
Egészen belepirult, ahogy ezeket mondta. Aztán Ralinhoz fordult.
— Mit tud maga rólunk, zsidókról? Tudja, hogyan él keleten a zsidóság, a honnan én is jöttem?

S ahogy a két kisgyerek nyomában megindult egymás mellett, a figyelmesen hallgató Ralinn előtt olyan tények és olyan részletek tárultak fel, melyek a zsidókérdés iránt rendkívül élénk érdeklődését keltették fel. S mert az előadó, ez az eleven szemű és arcu, idegenből jött zsidóleány, mint legjobban szemléltetés példát, a tulajdon szüleinek sorsát is odaállította, hogyan fosztották meg őket kis birtokuktól, hogyan kerültek faluból városba, jőléteből tengődésbe, s elmondta, milyen küzdelmet folytat most ő azért, hogy kiemelkedjék az otthoni zsidó tömegek közül s visszatérve hozzájuk, segíthessen rajtuk s vele együtt so-

Kultürember könyvtárából nem hiányozhat
Horabin:
Mire tanít a gazdasági földrajz?
tanulmánya, mely a napokban hagyta el a sajtót.
Ára 40.— lej. Megrendelhető az Uj Kelet könyvosztályától az összeg és portó költség (10 lej) előzetes bekielűdése mellett.

kan, szegény, idegenbe került, otthonról küldözött diákok. Ralinnak összeszorult a torka a szánalomtól és keserűségtől. Egy pillanatra ingadozott, ne foglalkozék-e bővebben ezzel a kérdéssel s ne szenteljen-e hosszabb időt valamilyen segítő intézmény megteremtésére, de győzt előbbi terve, hogy otthagyja Bécsset. Majd később még ugy is találkozik ezzel a mindig fel-fel bukkánó problémával.

Meg is mondta Rachelnek, hogy távoznival készül, megy Berlinbe. De addig is, míg ezzel az őt igen érdeklő kérdéssel jobban megismerkedhet, szeretné adóját

leróni azoknak, akik Rachel sorsában osztoznak. S a bámuló leánynak ott, séta közben, csekélyt töltött ki diáksegélyző alapjuk részére s megkérte, ha akármilyen nehézsége volna, forduljon bizalommal hozzá, ő mindig rendelkezésre áll. Címét a bank utján mindig megtudhatja. Azután meleg bucsút vettek egymástól. Rachel sok szerencsét és jó egészséget kívánt új életéhez s szétváltak az uton. Délután Auerek, este Rennék kerültek sorra. Mindenütt mély megdöbbenést keltett a hirtelen bucsú, Auerné könnyezett, de mikor Ralinn egy amerikai tanulmányai költségeit biztosította a docensnek, a melyre felesége is elkísérheti, alig tudott védekezni a rázúduló csókok s Auerné hálálkodó kézszeritárai előtt. Abban állapodtak meg, hogy Auerek Amerikából visszatérve, a jövő év őszén felkeresik őt s a kilátásba helyezett vizontlátásnak ez a vígasza tette végre csak lehetővé Ralinnak a távozást.

Rennéknél simábban ment a bucsúátogatás. Csak Hilda néma, könyörgő szeméi tették nehezé, hogy ellágyuljon a találkozásra való minden határozott ígéret nélkülözhetőnnessen el tölük. Másnap reggel a rohanó gyorsvonat elvitte Bécsből.
(Folytatjuk.)

KÖZGAZDASÁG

Sulyosan megbüntetik a munkaadót, ha alkalmazottját nem engedi résztvenni a Munkakamara teendőiben

Cluj Kolozvár, november 1. A kolozvári munkakamarához több panasz érkezett, hogy a munkakamara beválasztott ülnököket munkaadók nem engedik zavartalanul résztvenni az üléseken. Ezzel kapcsolatban a munkakamara vezetősége következő tájékoztató közlemény közlésére kért fel bennünket:

Közlemény.
A munkakamara mellett működő munkabíróságok célja az, hogy a munkaadók és alkalmazottak között felmerülő vitás ügyekben kibékítő eljárással, vagy ítélettel döntsenek, — valamint a munka szabályzásáról, szervezéséről, védelméről szóló és a dolgozók egészségének megóvását célzó törvényes rendelkezések elleni kihágásokban járjanak el.

E munkabíróságok határozataikat egy 3 tagból álló tanácsban hozzák (complex de judecată), mely a következőkből áll: egy szakbíróból és a peres felek által választott egy-egy ülnökből. (Asesor.) Az ülnökök listájából egyszer már kiválasztott és benevezett ülnök, az egész per folyamán ezt a minőségét megtartja és a vezető járásbíró előzetes engedélye nélkül csak jól megindokolt esetekben hiányozhat arról a tárgyalásról, amelyre idézve volt, vagy melynek hatánapját tudomásul vette. A vezető járásbíró en-

gedélye ilyen esetben legalább 24 órával a kérdéses tárgyalás határideje előtt kérendő.

Az illetékes törvényes elnöke, a munkabíróság feltejesztése alapján 500-tól 2000 lejig terjedhető bírsággal büntetheti azt az ülnököt, ki valamely tárgyalásról lekésik, vagy azon meg nem jelenik, ugyszinén akkor is, ha ülnöki kötelezettségei alól magát kivonja.

Tekintettel a munkaügyi törvénykezést illető e fentj rendelkezésekre, továbbá arra, hogy tudomásunk szerint igen sok ülnök egyenesen a saját munkaadója akadályoz meg abban, hogy ilyen irányú tiszteket eleget tessenek. — a kolozvári Munkakamara tudomására kívánja hozni mindezen munkaadóknak a munkabíróságokról szóló törvény (Legea Jurisdictionii muncii) 25. paragrafusának azon rendelkezését, mely kimondja, hogy:

„Megiltatik minden munkaadónak, vagy képviselőjének, hogy alkalmazottját, vagy tisztviselőjét ülnökké teendőjének gyakorlásában megakadályozza vagy e miatt ellene bármilyen módon eljárjon.”

A jelen rendelkezés ellen vétőket a Munkabíróság főnöke 5—10 ezer lejig terjedő büntetéssel fogja sújtani. Jumanca, elnök, A. Oniga titkár.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

A Magyar Színház közleményei:
Csütörtökön este nincs előadás. Ma a színház az Ember a hid alatt főpróbája miatt nem tart előadást.

Pénteken este az Ember a hid alatt premierje. Teljesen elkészült a drámai együttes Kádár Imre rendező vezetése mellett Indig Ottó darabjával. Az Ember a hid alatt premierjére, de a többi előadásaira is már csak mérsékelt számban kaphatók jegyek. Az Ember a hid alatt szombaton este 9 órakor, vasárnap d. u. 4 és este 8 és fél órakor és hétfőn este 8 és fél órakor kerül színre.

A Jushny-féle világhírű Kék madár társulat a jövő héten 2 estén át vendégszerepel a Magyar Színházban. Nagy művészi eseményben lesz része a közönségnek a jövő hét végén. A J. Jushny-féle 30 tagu híres Kék madár társulat látogat el hozzánk két estére. A társulat most

világtúrán van és ennek a turnének egyik állomása lesz Kolozsvár. Saját gazdag ruha-díszlet és kellékárakkal jönnek és minden valószínűség szerint olyan hatalmas sikert fognak aratni, amely feledhetetlen emlékeztető lesz Kolozsvárról. Tekintettel arra, hogy a társulat bécsi előadás-sorozatát még nem fejezte be a pontos napokat legközelebb lesz módunkban csak közölni.

A MAGYAR SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Csütörtökön: Az ember a hid alatt előkészületei és zártkörű főpróbája miatt nincs előadás.

Pénteken este fél kilenckor: Ember a hid alatt, (Indig Ottó legújabb darabja, a szerző jelenlétében a budapesti Vigszínház óriási sikerű műsordarabja.

Szombat délután 4 órakor: Két árva. (Mérsékelt helyárrakkal.) Este 9 órakor: Ember a hid alatt. (Másodsor.)

Vasárnap délelőtt 11 órakor: Timósa, a cár katonája. (17 és 10 lejes matiné helyárrakkal.) Délután 4 órakor: Ember a hid alatt. Este fél 9 órakor: Ember a hid alatt.

Hétfő este fél kilenckor: Ember a hid alatt.

ROMÁN OPERA MŰSORA:

Pentek: Madarász.

SELECT-MOZGÓ MŰSORA

Csütörtök 3, 5, 7, 9 órakor:

Péntek 3, 5, 7 és 9 órakor:

Szombat 3, 5, 7 és 9 órakor:

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor:

Extázis. Főszerepben: Hady Kiesler (Miss Csehszlovákia), a filmet rendezte Machaty, az Erotikon szerzője, Csakis felnöttek számára!

ROYAL-MOZGÓ MŰSORA

Ma, csütörtökön 3, 5, 7, 9 órakor:

Ujra divat a szerelem. Zenés vígjáték sláger. Fősz.: Renata Müller, Georg Alexander, Otto Wallburg.

Jön: Fekete huszár. Conrad Veidt, Maedy Christian.

URANIA-MOZGÓ MŰSORA

Csütörtök 3, 5, 7 és 9 órakor:

Péntek 3, 5, 7 és 9 órakor:

Szombat 3, 5, 7 és 9 órakor:

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor:

Scherlock Holmes utolsó kalandja. Rendkívül izgalmas detektív történet, főszerepben: Clive Brook.

Balul üthetnek

Bucuresti-Bukarest nov. Uj Kelet tud.) Az Adever számban dr. Blumenfeldtől származó cikkben foglalkozik a román külpolitikával, amely érdekesen jelez belpolitikai konstelációkat. — A helyzet egészen új láttszó, hogy a egyik napról a másikra ellenzék mégsem mozogtolt lenzék akcióba lépett, uccszenyegetőzik, a kormány magabiztonságot áruul, ideig látszana biztosítva a tájant.

Madgearu párizs

Igy nyilvánított a románok tökéletesen igazságtalannak nagy parlamenti tevékenység. Ez azonban nem jelenti, számolnia nagy külső és belső nehézségei nem kormányzás nehézségei problémákból származnak, de ezelőtt még megoldhatatlak. A külföldi hitelezők konfliktus példán nagynek tekinthető. Madgearu kereső tapasztalatokkal bír, ahol egyen román ellen hitelezőkkel karöltve ha hogy a tárgyalások sikeres megakadályozzák és ezemenny sorsát megpecsételélag megoldónak mondhattkordése is. A kormány megarról, hogy januárig ez a fog szőnyegre kerüljön. A hitelezőkkel folytatandó cións tárgyalások alapján a küldött ad hoc szakértők jők képezni, akik megállapítják fizetőképességét. Ezeknek azonban semmi közük nincsen genfi egyezményhez.

Amiét Vada n érteni

A nehézségek, amelyekkel nek meg kell küzdenie, egymészietiek. A beisó surlódó példának okáért Vajda min a szélsőjobboldali mozgalmefelgősa, Vajda nem a tudja megérteni, hogy egysebség által lakott ország speciális határmenti probléma fájvédelempolitika veszéállam területi integritásánakarja megérteni, hogy amak minden és mindenki még őt is. A miniszterelnarra hivatkozik, hogy a kor kötelességét, de a rendfentus nem működik kifogástal elfelejti, hogy valamely mondhatja azt, hogy alárem nem teljesítik parancsait, dőan késnek mondja mag az erőteljesebb és hatásos sek felelősségét másoknál. Még csak bizonyos, az utóvalatos formában a kormányadott nemzetközi eseményelalások sem látszanak megterelnökök.

Komoly nézet many tagjai Nem egészen így gondol a kormány és nem így érlevő párt. Ez a nézeteltérő foglalt el a kormány belsősikjában. A pártban és a köezenkívül élénk vita folyó elé terjesztendő gazdaságtörvények jellege felett a szárny energiákon követeltörvény módosítását és a parasztdalosságokra vonatkozó hosszabbítását.

Ki Beisó nehézségek után akadályok. Az ellenzék kereset között készül a lásra. Nem Gogáról van számust majmolja és tul a ni a szélsőjobboldalt, ugya

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apró hirdetés 20 lej. Alkalmazásoknak 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előfizetendő. Jellegű levelet csak egy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Alkalmi butorvásár. Raktárkészleteket minden elfogadható árral kiárulszunk. Nagy választék modern, művészi, komplett lakáshozrendezésekben, kombinációkban. Modern díofalánosok 8000 lejért szerezhethők be a Transilvania rakatában Str. Memorandului 1, az emeleten.

Férj fehéreneműt legjobbat legolcsóbban méret után Woya fehérenemű üzembent vehet, Cluj Reg. Ferd. 65.

Válogatott gesztenyét, szilvát, diót, szarvort, gombát szállít megfelelő előnyellenében utánvétellel legutányosabban. Roóz, Tauti de sus, Baia Mare.

A Bánáthban 20 éve eredményesen működő vegyiparvállalat tulajdonosának leányához egy román, magyar és német nyelvet perfektilt írásban és szóban tudó, irodai munkában teljesen jártas és kitűnő kereskedelmi érzékel rendelkező 28—30 éves zsidó fiatalember benősülhet. A leány 24 éves és minden jó tulajdossággal rendelkező csinos leány. Ajánlatot „Csak megfelelő” jellege alatt kérünk a kiadóba küldeni. Fénykép mellékelendő, amit díszkréció mellett visszaszármasztatunk.

Társat keresek benősülésre 30—40 év közötti, intelligens, jó kereskedő tiszter és vasszakmából 120—150 ezer lej tőkével. Jelige: „Kisváros”.

Tisztviselő, vagy egyetemi hallgató lakást, ellátással, fürdőhasználattal, mérsékelt áron kaphat özv. Jánborna Erzsébet u. 8.

Átvénnék bevezetett tüzfiraktári. Ajánlatokat „30.000” jellegre.

Segédkönyvelő vagy hasonló alkalmazást keres volt fatisztviselő szerény igényekkel. „Jó munkaező” jellegre a kiadóhivatal továbbít.

Ügyes akvizitőrök felvesszünk. Cím a kiadóban.

Lakótársnót keres magányos urinó. Str. Baritiu (Malom u.) 16/a., 2. ajtó.

Perzsa bunda jó állapotban, eladó. Cím a kiadóban.

A legizletesebb és legváltozatosabb vegetárius koszt a Schwartz Ignác vezetése alatt álló „Familia” kóser vegetárius étteremben kapható. Unió ueca té. hátul az udvarban. Egy menü (leveles, főzelék, tészta) 25 lej. Abonoma ebédvácsa 900 lej, csak ebéd 600 lej.

Balul üthetnek ki a liberálisok uccái megmozdulásai

Nyugtalanító agitációk készülnek az egész országban — a kormány nyugodt és optimista

A Vaida-kormány külső és belső nehézségei

Bucuresti-Bukarest november 1. (Az Uj Kelet tud.) Az Adeverul ma délutáni számában dr. Blumenfeld-Scrutator hosszabb cikkben foglalkozik a belpolitikai élet újabb bonyodalmaival. Bevezetéseknél egy külföldi utjáról nemrég hazaért román vezetőpolitikus nyilatkozatát közli, amely érdekesen jellemzi a jelenlegi belpolitikai konstellációt.

— A helyzet egészen furcsa. Eddig úgy látszott, hogy a Vaida-kormány egyik napról a másikra összeomlik s az ellenzék mégsem mozgolódt. Most az ellenzék akcióba lépett, uccái harcokká is fenyegetőzik, a kormány viszont olyan magabiztonságot áruel, mintha hosszú ideig látszana biztosítva számára a hatalom.

Madgearu párizsi tapasztalatai

Igy nyilatkozott a román politikus, aki- nek tökéletesen igaza van. A kormány nagy parlamenti tevékenységre készül fel. Ez azonban nem jelenti, hogy nem kell számolnia nagy külső és belső nehézségekkel. Különösen érdekes, hogy a kormányzás nehézségei nem azokból a problémákból származnak, amelyek rövid- del előtt még megoldhatatlannak látszo- tak. A külföldi hitelezőkkel felmerült konfliktus például nagyrészt elintézet- nek tekinthető. Madgearu mindenesetre keserű tapasztalatokkal tért haza Párizs- ból, ahol egyen román ellenzék pártok a hitelezőkkel karöltve harcoltak azért, hogy a tárgyalások sikeres eredményt megakadályozzák és ezzel a Vaida-kor- mány sorsát megpecsételjék. Pillanatnyi- lag megoldottnak mondható a szakértők kérdése is. A kormány meg van győződve arról, hogy januárig ez a probléma nem fog szönyegre kerülni. A jövő év elején a hitelezőkkel folytatandó újabb reduk- ciós tárgyalások alapján az országba ki- küldött ad hoc szakértők jelentései fog- ják képezni, akik megállapítják az ország fizetőképességét. Ezeknek a szakértőknek azonban semmi közük nincs s nem lesz a zenfi egyezményhez.

Ami Vaida nem akar meg- érteni

A nehézségek, amelyekkel a kormány- nak meg kell küzdenie, egészen más ter- mészetűek. A belső surlódások egyik oka például okáért Vaida miniszterelnöknek a szélsőjobboldali mozgalmakról vallott megfogása. Vaida nem akarja és nem tudja megérteni, hogy egy 4 millió ki- sebbség által lakott országban, Románia speciális határmenti problémái közepette, a fajvédelempolitika veszélyeztetheti az állam területi integritását. Vaida nem akarja megérteni, hogy az efféle mozgalmak mindent és mindenkit elköpörnek még őt is. A miniszterelnök állandóan arra hivatkozik, hogy a kormány megtette kötelességét, de a rendfenntartó apparátus nem működik kifogástalanul; eközben elfelejti, hogy valamely kormány nem mondhatja azt, hogy alárendelt közegei nem teljesítik parancsait. Vaida állandóan késznek mondja magát arra, hogy az erőteljesebb és hatásosabb intézkedé- sek felelősségét másoknak engedje át. Még csak bizonyos, az utóbbi időben hi- vatalos formában a kormány tudomására adott nemzetközi események és állásfog- dalások sem látszanak meghatni a minis- terelnököt.

Komoly nézeteltérés a kor- mány tagjai között

Nem egészen így gondolkozik azonban a kormány és nem így érez a hatalmon levő párt. Ez a nézeteltérés fontos hely- zőjel a kormány belső nehézségeinek síkjában. A párton és a kormányon belül ezenkívül élénk vita folyik a parlament elé terjesztendő gazdasági és pénzügyi törvények jellege felett is. A taranista szárny energikusan követeli a konverziós törvény módosítását és a moratóriumnak a paraszadósságokra vonatkozó meg- hosszabbítását.

Ki lesz az örökös?

Belső nehézségek után jönnek a külső akadályok. Az ellenzék komoly formában az eretek között készül a nagy leszámo- lásra. Nem Gogoról van szó, aki a hitle- rizmust majmolja és tul akarja szárnyal- ni a szélsőjobboldalt, ugyanakkor, míg

szüntelenül a rend szükségességéről be- szél. A kormányesélyes ellenzékéről van szó. Ducáról, Averescu marsallról és George Bratianuról. Bármennyire is igye- kezze a kormány magabiztonságot el- árulni, nem lehet kétséges az sem, hogy a liberálisok agitációja nyugtalanítja. Uccái felvonulásokat, erőszakos demon- strációkat rendezni a jelenlegi körülmé- nyek között nemcsak a kormány, hanem az egész ország számára veszélyes játék. Az efféle mozgalmakról sohasem lehet tudni, hogy nem-e jutnak tul a tulajdon- képpen céljaikon. S ha ezek az agitációk kellemetlenek lehetnek nemcsak a kor-

mány, hanem az egész ország számára, ugy nem kétséges, hogy nem fognak hasz- nálni a liberálisoknak sem. Bizonyos kö- rök tűzbe teszik a kezüket azért, hogy a kormány öröke Ducának fog jutni. Hogy mikor, az pontosan nem tudható, de két- ségtelenül nem hosszú idő múlva. Ha azonban a liberálisok uccái agitációkba kezdenek, könnyen azt a kifogást fogják emelni velük szemben, hogy kényszer- helyzetbe akarják hozni az uralkodó kö- rököt.

Mindenesetre tény az, hogy a kormány tud az ellenzék készülődéseiről és mégis optimista a maga helyzetét illetően.

CAPITOL MOZGO

A leghatásosabb alkotású világfilm!

Koldus és királyfi

Káprázatos kiállítású és méreteiben szédületes, végig színes felvételű attrakció. Valóságos zenei élmény! A newyorki Metropolitan Opera énekkarának szereplésével. Főszereplők: Janette Mac Donald, a hangosfilm királynője és Dennis King a Metropolitan Opera tenoristája.

Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.

D.u. 3 órakor minden jegy 20 lej.

Országszerte folyik a készülődés a Zsidó Párt kongresszusára

Cluj-Kolozsvár, november 1. Az Uj Kelet tud. November 7-én ül össze Bukarestben a Zsidó Párt Országos kongresszusa. A párt első kongresszusa iránt az egész országban széleskörű érdeklődés nyilvánul meg. Az összes tartományok tagozatai nagy számban fogják képviselni magukat a kongresszuson. Bukovinában, Besarabiában és az Okirályságban már lezajlottak a delegátus-választások és azoknak eredménye már be is érkezett a párt bukaresti központi irodájához.

A Zsidó Párt erdélyi tartományi tagozata ezután hívja fel az összes megyei tagozatok vezetőit, hogy azok, amelyek még nem küldték be a delegátus-választásokról szóló jegyzőkönyveket, haladéktalanul küldjék be egy példányát a bukaresti párt-központnak. (Str. Bártieii 31.) egyet pedig a kolozsvári tartományi

központnak. Miután a többi országrészek tagozatai nagy számban fogják képviselni magukat a kongresszuson, fokozott fontossággal bír az, hogy az erdélyi tagozatok is megfelelő számú képviselőről gondoskodjanak.

A Zsidó Párt bukaresti központi irodája ezután hozza a delegátusok tudomására, hogy Bukarestből visszajövet 50 százalékos kedvezményben részesülnek a vasuton november 14-iki határidővel. A Bukarestig szóló vasuti jegyeket meg kell őrizni, mert ezzel igazolják a vissza- térésnél 50 százalékos kedvezményre való jogosultságukat. A kongresszus irodája fog gondoskodni a vasuti jegyek lepecsételéséről.

A kongresszusi iroda ezzel egyidejűleg nagyobb kedvezményeket eszközölt ki a delegátusok részére több bukaresti szállodánál és vendéglőnél.

A bécsi egyetem rektora a legteljesebb tanszabadság mellett

Az egyetemi korlátozásokat a rendbontók miatt kell életbe léptetni

Bécs, november 1. Tegnap nyitották meg Bécsben a katolikus főiskolái hallgatókat három napra tervezett konferenciáját. A megnyitót ünnepélyen Tomek professzor, a bécsi egyetem rektora nagy beszédet tartott. Hangsúlyozta, hogy a diákságnak igaza van, amikor katolikus egyetem felállítását követeli. A mai zaklatott időkben a katolikus vallás az ő szilárd szervezetségével és egybefolyó eszméiségével legalkalmasabb arra, hogy a tudományok fejlesztéséhez szükséges lelki nyugalmat biztosítsa.

— Híve vagyok a kutatás szabadságának — mondotta a rektor — és általában minden szabadságnak. A gumibotnak szerepet adni a főiskolákon a legnagyobb bűn, amit elkövetni lehet a kultúra és a szabadságjogok ellen. A szabad és vallá-

sos embernek nincs szüksége kényszerre. Ha az egyetemen mégis szigorú rendszabályokat léptettek életbe, akkor ezeket a rendbontók, a szabadságot lábba tiprók miatt csinálták. Aki nemcsak felekezetre nézve, hanem szív szerint is katolikus, az nem szorul efféle rendszabályokra. A mai diákokra nehéz feladatok hárulnak, hiszen korszakalkotó eleme lesz a jövőnek, amely kialakulatlán és nagyon is káotikus. Tanulnia kell sokat és alaposan. Csak az alaposan felkészült intellektuelek tudnak állást foglalni a politika napi problémáiban. Am ha nincs is katolikus egyetem a katolikus ifjunak fegyelmzett nek, türelmesnek, szabadságszeretőnek és emberiesnek kell lennie.

A rektor beszédét nagy lelkesedéssel fogadta az ifjuság.

FILMKRITIKA

Újra divát a szerelem

A robotoló élet iramából mindig kiki- vánkozunk, hogy egy gondtalanabb, szebb és könnyebb életet élhessünk. Sajnos ezt megtenni nem mindig áll módunkban s így ha ezt az általunk elérhetetlennek vélt életet, ha csak a mozivászonon is látjuk megelevenedni, mindig szívesen felejtkezünk el magunkról legalább 2 óra- ra. „Újra divát a szerelem” címe annak a bájos, kedves, hangulatos és boldogsággal teli vígjátéknak, melynek a bemutatója a mai napon van a Royal Mozzgóban. Renate Müller, bájos és megejtő finomsága, Georg Alexander eleganciája, Ottó Wall- burg természetes humora tették azt, hogy ez a darab kapta „a legkedvesebb, legele- gansabb” jelzőt a bécsi bemutatón. A da- rab a párizsi divatszalonok minden raf- finementját és csodás kreatív bemutató- ja, a kosztümöket Joe Strasser Lillian Harvey divattervezője készítette, a ren- dezést Bruno Duda (Tasnády Maria, Miss Magyarország férje), a zenét pedig a híres zeneszerző Hans Ottó Borgmann adja. A darabnak egészen biztos óriási sikere lesz.

— Eltűnt az autobus tetejéről egy százezer lej tartalmazó koffer. Tegnap éjszaka a Déva és Piski között futó 324. számú autobusról eddig még ismeretlen körülmények között eltűnt két koffer. Az egyik kofferben ruhaneműkön kívül 100 ezer lej készpénz volt. A másik kofferben nagy mennyiségű értékes női ruhanemű és 6 pár női cipő volt. A fehéreneműk Ius monogrammal voltak ellátva. A rendőrség erőlyesen nyomoz a vakmerő lopás tettesének kézrekerítésére. A koffer tulajdonosa hat ezer lej jutalmat ad annak, aki a koffer eltűnésében felvilágo- sítást tud adni.

— Elromlott gyomrok, bélzavarok, émelygés, kellemetlen szájiz, homlokfájás, láz, székszorulás, hányás vagy hasmenés eseteinél már egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz gyorsan, biz- tosan és kellemesen hat.

Mit olvassunk?

Bromfield: Huszonnégy óra Kötve Lei 60	M. Prévost: Akit az asszonyok szeretnek, kötve	L 60
Mazo de la Roche: Jaina lakói, kötve	L 60	
E. Renée: Hajnali hegedűszó, kötve	L 60	
Ursula Parrott: Exfeleség, kötve	L 60	
Ursula Parrott: Szabad a csók, köt.	L 60	
Móricz Zsigmond: Forr a bor, kötve	L 60	
Móricz Zsigmond: Rokonok, kötve	L 60	
Vicki Baum: Helén doktorkisasszony	kötve	L 60
Vicki Baum: Baleset, kötve	L 60	
Werfel: Nápolyi testvérek, kötve	L 60	
Földi M.: Isten országa felé, kötve	L 60	
Szittyai Z.: Nincs feltámadás, kötve	L 60	
Maurois: Asszonyok útja, kötve	L 60	
Arnau: Halálra ítélem, kötve	L 60	
Undset: Pogány szerelem, kötve	L 60	
Szomorj Dezső: Gyuri, kötve	L 60	
Bródy Lili: A Mancsi, kötve	L 60	
Bródy Lili: Felesége tartja el, kötve	L 60	
Martin Maurice: Szerelem, örök ti- tok, kötve	L 60	
Jacques Deval: A préda, kötve	L 60	
Földi M.: A meztelen ember, kötve	L 60	
Zilahy Lajos: A lélek kialszik, köt.	L 60	
Childers: A rejtélyes könny, füzve	L 28	
Biggers: A sárga detektív, füzve	L 28	
Molnár Ferenc: A zenélő angyal, köt.	L 90	
Molnár Ferenc: Csoda a hegyek közt, füzve	L 60	
Zilahy Lajos: Halálos tavasz, kötve	L 57	
Zilahy Lajos: A szökevény, kötve	L 78	
Zilahy Lajos: Két fogoly, kötve	L 90	
Papini: Krisztus története, kötve	L 90	
Kunecz: A fekete kolostor. Propagan- dakiadás, kötve	L 90	

Kaphatók az Uj Kelet könyvosztályában az összeg és portóköltés beküldése mel- lett (psotabélyegben is) vagy utánvétellel.

A ZSIDÓ ASSZONY

AZ ERDÉLYI WIZO HIVATALOS LAPJA

PROPAGANDAUTON...

Géghurttal a torkomban, bánatosan írom meg azt a néhány kedves órát, amit Marosvásárhelyen és Szászrégenben töltöttem el az elmúlt héten. A szeretet és érdeklődés egészen szokatlan erővel nyilvánult meg minden iránt, ami Palesztina, vagy ami a palesztinai munkával össze van kapcsolva. Idők jele. Még akadnak néhányan, akik azt mondják „engem nem érdekel”, miközben odafigyelnek, vajjon mit is mondanak Palesztináról, vajjon mi is történik a zsidó világban. Férfiak és asszonyok, akik egy egész furesa világban nőttek fel, akik csak annyit tudtak, hogy zsidónak lenni szegény és igyekezni kell, vagy eltitkolni, vagy megszabadulni tőle, ma érdeklődéssel néznek a zsidó élet, s annak átalakulása felé. Ha nem is tudják biztosan, érzik, hogy elmúlt a színtelenség és az eltitkolások kora. Ma pozitívnak kell lenni és igennel kell felelni a zsidósággal szemben minden zsidó embernek.

Másutt is van mindenféle ember, Vászárhelyen is így van. Van öreg cionista, aki már 1903-ban is sékelt váltott. Felesége áldott lelkű, aranyzivű zsidó asszony, a Wizo elnöknője, örök eljegyzettje Palesztinának. Leányai Palesztinába mennek, cionisták voltak egész életükben és mégis fáj megválni a gyerekektől. Tudom, hogy fáj, de nekik ragyog a szemük és boldogok, mennek az új életbe és az örömbé és itt hágnak bennünket a szomorúságban. És vannak cionista asszonyok, okosak, munkások és fáradhatatlanok. Ezer gondjuk van az étellel és ezenkívül ezer gondjuk a Wizo-munkával, héber óvodával, hogy az is működjön és hogy a nagy Wizo-munkában is részt vegyenek. Drága asszonyok, Wizo-testvérek, milyen nemesek vagytok. És vannak rég letűnt idők neveltjei, nem tehetnek róla. És jönnek ők is, segíteni akarnak. "Még nem tudom ugyan biztosan, hogy miről van szó, még kezdő vagyok, de tudom, hogy zsidónak kell lennem és mindenben segítenem kell ami a zsidó életet elviselethetővé teszi." Van nekik tagok is. Nem is gondolkoznak, nem is gondolják komolyan, csak úgy mondják: nem tartozom azokhoz és csak úgy mókáznak. Komoly, véresen komoly zsidó problémában, amely belevág az életbe, „mókáznak.” Nem lehet ezen kacagni, olyan szomorú ez a „móka” és nem is őszinte. Ott él ma már mindenki lelke mélyén a vágy, hozzátartozni a nagy egy ségekhez, a zsidó néphez.

Az ifjúság is keresi az utat, azok, akik még nem találtak el hozzánk, leányok éppen úgy, mint fiúk, komoly akarással és őszintén.

Nemesek tőlük függ, rajtuk is sok múlik. Van-e elég erőnk, van-e bennünk elég energia és munkakérv a sok felénk siető kezét összefogni egy szoros egységbe. Komoly, nagy feladatok hárulnak ma a cionistákra. Elmúlt a romantikus kor, csak ma az élet és a körülmények parancsolnak. Minden fajta embernek az egységet az összefogást, az erők összehangolását diktálja az élet. De nagyon nehéz a mi széjjel szort erőinket összekovacsolni. Vajjon tudni fogjuk-e, vajjon sikerül-e. Mert sokféle zsidó van Vászárhelyen és minden városban. Soha nem volt jobb alkalom, soha nem volt jobb talaj a cionista munkára. Ezt láttam M.-Vászárhelyen és ezt láttam Szászrégenben és Tordán. Szinte várják az embereket, hogy jöjjenek és biztassák őket a munkába állani, amely a népet és a hazát szolgálja. A hazát és a jövőt. Rossz a jelen, sőt várgó szemekkel nézi minden ember a jövőt. Segíteni akar új életet építeni, segíteni akar egy jobb jövőt teremteni.

A zsidó anya a gyermekére gondol, mindenütt egyformán. S jön a hívó szóra. Jön és lelkesedik, egységbe tömörül megalakul és dolgozik a Wizo. Gyűjti az aprópénzt, hirdeti az ígét. Nehéz így jövőt építeni, de így is megy, ha lassan is. Csak ne fájadjatok, csak ne kicsinyeljétek le a munkát, akármilyen jelentéktelennek látszik is. Hangyaszorgalommal, apró kis teljesítményekkel, alig látszó eredményeiből épül fel a mi országunk, az új élet, a jobb jövő. Nézzétek a chalucokat, az országépítőket Palesztinában. Egy kapavágás egy chalu kezében és

sok chalu virágos kertté varázsolja az országot. Ők ott egy kapavágással, mi itt fáradhatatlan szorgalommal fogjuk diadalra vinni igazságos ügyünk. Láttam az akaratot, láttam az elhatározást, a

Jótekonyság és cionizmus

Dr. Roth Dezsőné ittléle alkalmával az aradi Wizo kulturáldelutánján Grosz Józsefné, a jótekonyság elnöknője is felszólalt. Grosz Józsefné először hallottuk a Wizo cionista szellemében beszélni és úgy érezzük, hogy ez az előadás új erőt jelent Arad cionista asszonyainak életében. A jótekonyság elnöknője, i. nagyfokú idegenkedést tanúsított eddig a Wizoval szemben; azt képzelték, hogy országépítő munkánk ellentétben van azzal a caritatív munkával, melyet ő helyben fejt ki.

Tekintsünk tehát a dolgok mélyére! Az aradi Wizo minden egyes tagja, tagja a jótekonyság elnöknője is és egyben legagilisabb szervezője minden caritatív munkának. Sajnos a négyzet nem jelenti ugyanezt a Wizonak. Az aradi „konzervatív” családok asszonyai és lányai túntéleg távol tartották magukat a cionista munkától. Nem vették és nem veszik tekintetbe azt, hogy a cionista munka minden zsidónak közös érdeke; és jóval több, mint jótekonyság.

Természetes dolog, hogy fontosabbnak

szerepet és az érdeklődést minden iránt, ami Palesztina-munka. Így láttam ezt Tordán is, ahol e hét keddjét jártam. Ez a kis Wizo csoport olyan lelkesedéssel dolgozik, hogy vezetői díszre válnának minden Wizonak. Ezért volt szép az utam Marosvásárhelyen, Szászrégenben és Tordán, ezért legyetek üdvözölve testvéreim!

Weinberger Nándorné

tünik az itteni éhezőknek kenyeret, az itteni fogycsodáknak ruhát, az itteni kol-dusoknak pénzt adni. De vajjon eleget tettünk-e ezzel annak, amit a lelkiismeret megnyugtatósanak neveznek? Leeshatjuk-e szemünket befoghatjuk-e füleinket, hogy ne lássuk és ne halljuk idegen országbeli testvéreink tragédiáját? Nem-e szolgál megnyugtatósanunkra az, hogy ha csak kicsi számban is, de hajlékot adhatunk a németországi száműzötteknek?! Csupa olyan kérdés, melyekre tiszta lélekkel kiálthatjuk az őszinte igent.

Ezt az igent a jótekonyság elnöknője is utánunk kell mondania, és be kell lát-nia végre azt is, hogy erő: csak az együtt működésben van. Reméljük hogy Grosz Józsefné elnöknő őszinte szívvel fakadó cionista beszéde tolmácsolása volt a jótekonyság elnöknője testvéri kézzorításának, mellyel az ezentuli zavartalan együttmüködést biztosította. Az aradi Wizo szer-zettel várja soraiba azokat, akik eddig távol tartották magukat tőle.

Go—A.

Handler Else előadása az orsovai WIZO-ban

Kemény talajra talált. Szolgáljon ment ségül e városka zsidóságának, hogy va-laha a végeken lakott, kis számban, testvérek tömegétől elszakadva az első valamirevaló zsidó jászvóló napijárfőldre, gyorsvonattal is háromóránnyira. És szolgáljon dicsőségére Handler Elza göve-retnak, hogy az első kapavágások után porhanyóssá tette az orsovai sziklás talajt. A temesvári Wizo helyesen cselekedett, amikor ránk is gondolt és még helyesebben, hogy Handler Elzát választotta számunkra.

Az orsovai Wizo nevében Reicher Markusné elnöksasszony üdvözölte kereset-len, meleg szavakban a temesvári test-vért, aki aztán megkezdte előadását. Tulapdonképpen nem is előadás volt az, még nem beszámoló, inkább csevegés, elbeszélgetés, ahogy a testvér a testvérrel, akik rég nem látott, szokott elbeszélgetni. Sokszor meg oktatáshoz hasonlít-tott, úgy képzeltük, a hitközség tanács-terében magunkat, mintha iskolában lennénk. Csakhogy a tanítónéni arca derűs volt, kedves és szabad volt közbe-szólni, kérdezni, a kar és az ujjak fel-nyújtása nélkül és okos feleleteket kap-tunk, amire az iskolában nem lehetett mindig számítani. Handler Elza nem a hangjával, szavainak erejével, virágával akart ránk hatni, a saját maga szemé-lyét háttérbe tölta, ő itt sincs, ő nem szá-

mit, nem akar számítani, az ereci kala-pácsok munkaműszájkával andalított el, hódított meg, varázsolt át bennünk. Hallottunk Prágáról, Wizeról, a Sárón ról, az Emekről és a krumpliról igen, a krumpliról, amellyel most kísérleteznek odakünn. És mi hallgatók egymásra néz-tünk szégyenlősen.

Mi sohasem hallottunk a krumpliról még semmit. Csak azt, amit a polgáriban és a felsőleányiskolában hallottunk róla, meg azt, amit a hittanár ur említett, hogy boré pöri háadámát kell élvezése előtt mondani. De az első is, az utóbbi még in-kább, a vizsga után rendszerint kiment az eszünkből. Azt is tudtuk, hogy jó gar-nirungnak a hus mellé vagy törve, pasz-szírozva, aki hogy szereti. De hogy komoly emberek, zsidók, krumplival kísér letezenek, hogy import helyett export legyen belőle, azt nem tudtuk. Az ember a zsidó ember, szükes után elment Vas-zilhoz vagy, Pista bácsihoz és megvette a télire való krumplit. De hogy a krumplival kísérletezni kell és lehet, azt Vaszil és Pista bácsi sohasem mondta. Csak Handler Elza gövört.

Handler Elza visszahódította az orso-vai zsidó szíveket a zsidóságnak, a Wizo-nak, a kék perselyeknek, amelyek ezentul Orsován is havonta megtelnek és kiürül-nek, a Handler Elza és az Erec őszinte örömére.

WIZO-HIREK

Megalakult Szigeten a Wizo. Hosszas próbálkozás után dr. Danzig főrabbiné kezdeményezésére Maramaroszigeten is megalakult a Wizo helyi csoportja, mely a szigeti hólgytársadalom színe javát fog-lalja magában. A Wizo munka beindítá-sában Keszner Dezsőné, Káhnán Dora, dr. Fried Ábráhámné és dr. Perl Gizella fej-tettek ki páratlan agilitást. Az új csoport szombat délután tartotta meg első összejövetelét, mely a legnagyobb siker jegyében zajlott le. Ezzel egyidejűleg megalakult a szigeti Young Wizo is, mely nek megszervezésében dr. Perl Gizella, Ríngler Gitta és Hirsch Simon fáradoz-tak. A Wizonak negyven, a Young Wizo-nak viszont immár hatvan tagja van. Az új csoportot rövidesen meglátogatja dr. Róth Dezsőné az erdélyi Wizo federáció elnöknője és Weinberger Nándorné a ko-

lozsvári Wizo ügyvezetője, akiknek fo-gadtatására nagyszabású előkészületeket tesznek. A központi vezetőség látogatása alkalmával nagy Wizo mitting lesz Szi-geten, mely előreláthatólag kiemelkedő ünneppnapja lesz a nemzeti mozgalom szolgálatába szegődött szigeti zsidó hólgytársadalomnak.

A cluj Wizo folyó hó 31-én, kedden Bíró Andorné lakásán rendezi meg a szokásos Wizo-teát. November 7-én Szentlé-lek uca 7 szám alatt rendezi nyilvános teáját, melyen dr. Weisz Sándor fog elő-adást tartani Hitlerizmus címmel. — A cluj Wizo e héten befejezi előkészületeit a „láthatatlan bábra”, mely a mai gazda-sági viszonyoknak megfelelően, olyan ke-retek között lesz megrendezve, hogy azon mindenki részt vehet minimális költség-gel.

A temesvári „Bnot Zion” Wizo leány-csoport folyó hó 15-én d. u. 3 órakor, a Hánoár helyiségében tartotta meg ren-des gyűlését. A szokásos heti revüt ezul-tal vendéggé dr. Handlerné, a Wizo he-lyiscsoport lenőknője tartotta meg, ren-dkívül alapos előadásban számolva be a heti eseményekről. Ezután Márton Izidor, igazgató, KIB tag, foglalkozott a biblia e heti, kezdeti szírdrájával. Tudományos szempontmól világitotta meg a biblia ide-vonatkozó részének, a világ teremtésének szakaszát, oly érdekesítő előadási for-fában, hogy dacára a nehéz témának, tei jes mértékben sikerült hallgatóságának figyelmét mindvégig lekötni.

A tordai Wizo teatestélye. A tordai Wizo folyó hó 24-én szépen sikerült teát rendezett melyen, mint vendégek Wer-theimer Samuné, a cluj Wizo elnöknője és Weinberger Nándorné a cluj Wizo ügy-vezetője jelentek meg. Dr. Stern Izidor-né, a tordai Wizo elnöknőjének gyásza miatt, Dr. Frenkelné nyitotta meg az es-télyt, üdvözölte a vendégeket határos és lendületes szavakkal, Wertheimer Samu-né keresetlen szavakkal köszönte meg a szívvelyes fogadtatást, majd lelkes szava-kal buzdította munkára a tordaiakat. Ez-után Weinberger Nándorné a töle meg-szokott közvetlenséggel tartott színes be-számolót a prágai Wizo konferenciáról. A teatestély kitérő rendezése a tordai Wizo vezetőségének agilitását dicséri, mely lelkes hangulatban ért véget.

Két új WIZO-csoport: Ermihályfalva és Felsővisó

A Wizo munka állandó térhódítását je-nenti az egyre jobban és aktívebben be-kapcsolódó asszonyok számának növeke-dése. Most újabban két igen fontos hely-ségből kaptuk az értesítést, hogy új csoport alakult. A vezetőségben résztvevő intelligens asszonyok nevei garanciát nyújtanak, hogy a munka a legjobb me-derben fog haladni.

Az ermihályfalvi Wizo csoport ve-zetője: Elnök Dr. Bálint Miklósné, alel-nök: Jakobovits Sándorné, titkár: Dr. Grosz Sándorné, jegyző: Ehrenfeld Bö-ke, pénztárnok: Grosinger Béláné, ellen-őr: Weisz Lászlóné, Palesztinabizottság: Kepes Arminné, Kulturbizottság: Ohren-stein Rózi.

A felsővisói Wizo-csoport vezetője: diszelőknő: dr. Barna Vilmosné, elnö-kő: Brüll Zoltánné, társelnőknő: Fülöp Józsefné, alelnőknők: dr. Harsányi Jenő-né, Fruchter Józsefné, titkárnők: Stein-metz Fülöpné és Sternhell Jenőné, pénz-tárnoknők: Fliegelmann Ignázné, KKL referens: Fruchter Samuné, ifjúsági re-ferens: Schréter Grete, ellenőr: ifj. Fruch-ter Lázárné. Az ermihályfalvi csoport megalakulása dr. Jeremiás Aranka és Rosenberg Mancsi oradeai vezetők sike-rének tudható be, míg a felsővisói csoport megalakulása Brüll Zoltán gyógy-szerész érdeme.

WIZO-élet Temesváron

gyárvárosi Wizo-csoport e hó 25-án a Reiter Lunka lakásán tartotta meg heti összejövetelét. A délután programja Reiter Lunka kongresszusi beszámolója volt.

A belvárosi csoport 24-én Ferenczy Klári lakásán tartotta meg összejövetelét. Dr. Róth Dezsőné tartott beszámolót a Wizo-kongresszusról.

A józsefvárosi eirkli a Mannheim La-josné lakásán gyűlt össze. Fleischer Li-pót iskolagazgató tartott előadást.

A „Bnot Cion” Wizo leányegylet folyó hó 22-én d. u. 3 órakor tartotta meg ren-des gyűlését.

Gerő Muci revüje után Böhm János chaluve chavér a Klai ifjúsági szervezetei-nek ideológiáját ismertette.

Merbl Lea a biblia e heti szírdrájával foglalkozott, igen érdekesen megvilágit-va azokat az eseményeket, melyek az em-beriség számára örökéletűnek mondha-tók.

HIREK

Két gyermeket elított a Monostori uton. Kedden o az 538-as számú autóbussz, m György sofőr vezette a Mon elűtötte Gárda Mariska kisl keresztül akart szaladni az autóbussz tovább akart szágul az ellenkező gyalogjáróról B három éves fincska út akar tovább száguldo autóbussz e fekezni akart, de a kisfiu az szaladt. A járőrelők rögtön a mentőket, akik először a k meletlenül fekvő kisleányt, első segélyben, majd beszáll lészeti klinikára. A kisfiut ö rült meg. A mentők a helysz rök a sérüléseit és a lakásár A sofört előállították, a rend

A kolozsvári rendőrség a Gheorghe str. Cipariu 16 lakos feljelentést tett ismeret len, aki ezer lejt ellopott lá Pater Viktor szász-fenesi lakó tett ismeretlen tettes ellen, a ron a str. Avram Jancu uca kából egy 2500 lej értékű h ta el. — Szabó János str. Ce jelentést tett sógora, Moldov te, aki öt élevesfeleszen n te. — Magyar Márton, Fa szám alatti lakos, feljelenté retlen tettes ellen, aki 3 m lopott el lakásáról. — SIKI str. Maramuresului 87. szám feljelentést tett ismeretlen aki különböző ruhaneműt 2000 lej értékben, — A rendő pász gyanúja miatt őrizetbe Sándor ismert sebtelovajt. Avram és Vestea László kol sokat a rendőrség pénzhamis miatt letartóztatta.

Holnap kezdí fizetni a Pé gatóság a katonai nyugdíjak ezer lejt terjedő katonai egészen a „Z” betűig holnap zetni a kolozsvári Pénzügy

A kolozsvári hadbírósa kolozsvári hadbírósg három re ítélte Joan Tibus közkató 87-es gyalogezredben szolgált ra bizott hivatalos pénzből ellopott. Az ügyész súlyosbítt bezett. Cioban Vasile közkató levagta jobb kezének két uj katonai szolgálatól megszab hadbírósg 20 napi elzárásra rosan Kornél közkatónát a h napi elzárásra ítélte feljebbv zultalásáért. Turean Vasile, Teodor 88 as gyalogezrednél katonákat lopásért két hóná ítélte a hadbírósg. Az itél sek után Joan Timbus kato koltozni kezdett majd ajultá sze.

Szivbetegeknek és ére hen szenvedőknek a termész József” keserivíz használata pontos bélműködést biztos vizsgálatok igazolják, hogy József víz különösen agyverzítésre hajlamos idősebb em tainó szolgálatot tesz.

Orvosi hír. Dr. Salan medie dentist Alba-Iulia (H Viteazul 35.) fog- és szájbete orvosa külföldi tanulmányai zerezett és rendelést megke 10—1-ig és d. u. 3—6-ig.

Közösnetnylvánítás. Az halála alkalmával minden nyilvántuló általános részve monduknk hálás köszönetet: R mos, Szidi, Márton és Otti.

Elengedik a munkásbiztós kénység miatt kirott bü kareszből jelentik: Ismeretes munkásbiztosító törvény me llyen rejtelenséget teremtett e törvb a különösen a kisip kiskereskedők nagyrésze ten nyomon szembe az új tö hált intézkedéseivel, melyek sönöz kérdésekben járatos sem értették meg mindig. A baj pedig az volt, hogy a tör bűt sem hagvott a közönsé küsső megborátkozhassék e rendszerrel. Ugylátszik, ezt a tekintet vették a mu pénztár központi vezetőségé nyabban rendelt jelent meg törvény be nem tartása mi összes bírsgólati elengedte nak.

HIREK

Két gyermeket elütött egy autóbusz a Monostori uton. Kedden október 31-én, az 538-as számú autóbusz, melyet Lung György sofőr vezetett a Monostori uton elütötte Gárda Mariska kisleányát, aki keresztlül akart szaladni az úttesten. Az autóbusz tovább akart száguldani. Ekkor az ellenkező gyalogjáróról Bata Sándor három éves fiúcska át akart szaladni a tovább száguldó autóbusz előtt. A sofőr fékezni akart, de a kisfiu az autóbusznak szaladt. A járókelők rögtön értesítették a mentőket, akik először a kövezeten eszméletlenül fekvő kisleányt részesítették első segélyben, majd beszállították a sebészeti klinikára. A kisfiu könnyekben sértült meg. A mentők a helyszínen bekötötték a sérüléseit és a lakására szállították. A sofőrt előállították a rendőrségre.

A kolozsvári rendőrség hírei. Zorescu Gheorghe str. Cipariu 16. szám alatti lakos feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki ezer lejt ellopott lakásából. — Pater Viktor százfűzési lakos feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki Kolozsváron a str. Avram Jancu utcában levő lakásából egy 2500 lej értékű biciklijét lopta el. — Szabó János str. Cernăuți 23. feljelentést tett sógora, Moldovan István ellen, aki öt életveszélyesen megfenyegette. — Magyar Márton, Farkas-utca 8. szám alatti lakos, feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki 3 méter szövetet lopott el lakásáról. — Siklódi Sándor, str. Maramuresului 87. szám alatti lakos feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki különböző ruhaneműt lopott el tőle 3600 lej értékben. — A rendőrség több lopás gyanúja miatt őrizetbe vette Erős Sándor ismert zsebtolvaját. — Abrudan Avram és Vestea László kolozsvári lakosokat a rendőrség pénzhamisítás gyanúja miatt letartóztatta.

Holnap kezd fizetni a Pénzügy Igazgatóság a katonai nyugdíjakat. Az öt ezer lejtig terjedő katonai nyugdíjakat egészen a „Z” betűig holnap kezd ki fizetni a kolozsvári Pénzügyigazgatóság.

A kolozsvári hadbíróság hírei. A kolozsvári hadbíróság három évi börtönrre ítélte Joan Tibus közkatona, aki a 87-es gyalogezredben szolgált. Tibus a ma bizott hivatalos pénzből hat ezer lejt ellopott. Az ügyész súlyosbításért fellebbezett. Cioban Vasile közkatona ez évben levágta jobb kezének két ujját, hogy a katonai szolgálatától megszabaduljon. A hadbíróság 20 napi elzárásra ítélte. Muresan Kornél közkatona a hadbíróság 20 napi elzárásra ítélte feljebbvalóinak inzultálásáért. Turean Vasile és Ghisna Teodor 88 as gyalogezrednél szolgáló közkatona két hónapra elzárásra ítélte a hadbíróság. Az ítélet kihirdetése után Joan Timbus katona anyja sikoltozni kezdett majd ájultan esett össze.

Szívbetegnek és érlemeszedésben szenvedőknek a természetes „Ferenc József” keserűviz használata könnyű és pontos bélműködést biztosít. Klinikai vizsgálatok igazolják, hogy a Ferenc József víz különösen agyvérzésre és gutabűrésre hajlamos idősebb embereknek kitűnő szolgálatot tesz.

Orvosi hír. Dr. Salamon Leopold medic dentist Alba-Iulia (Piata Mihai Viteazul 35.) fog- és szájbetegségek szakorvosa külföldi tanulmányutjáról hazatért és rendelését megkezdte. Rendel 10—1-ig és d. u. 3—6-ig.

Köszönetnyilvánítás. Az édesanyánk halála alkalmával minden oldalról megnyilvánuló általános részvételt ezúton mondunk hálás köszönetet: Rothstein Vilmos, Szidi, Márton és Otti.

Elengedik a munkásbiztosító pénztári kihágások miatt kirott büntetések. Bukarestből jelentik: Ismeretes, hogy az új munkásbiztosító törvény megjelenése milyen teletlenséget teremtett a munkaadók körében. Különösen a kisiparosok és a kiskereskedők nagyrésze került lépésnyomon szembe az új törvény komplikált intézkedéseivel, melyeket még a hasonló kérdésekben járatos vállalatoknál sem értették meg mindig. A legnagyobb baj pedig az volt, hogy a törvény türelmi időt sem hagyott a közönségnek, hogy kissé megborátkozhassék ezzel az új rendszerrel. Ugyáltszik, ezt a körülményt tekintet vették a munkásbiztosító pénztár központi vezetőségénél, mert legutóbbiban rendelet jelent meg, mely az új törvény be nem tartása miatt kivett összes bírágólant elengedte a munkaadóknak.

Premier Ma, Ma, csütörtökön Ma, Ma Premier

„Ujra divat a szerelem”

a szezon legkedvesebb, legszellemezebb zenés vígjátéka. Fősz.: Renáta Müller, Georg Alexander, Otto Wallburg. Regie: Bruno Duday. Kosztümök: Joe Strasser. Zene: Hans Otto Borgmann.

Ma este lesz a Haggibbor turistának teastéje a City kávéházban. A zsidó turisták által ezidén rendezett teastélyek, — melyek az őszi ünnepek miatt szüneteltek — a legmelegebb siker jegyében zajlottak le. A hűvösebb idők beállta még aktuálisabbá tették ezen teastélyek rendezését, melyeknek hivatása a turista gárdának a téli átmeneti időszakban való összetartása és szórakoztatása. A legközelebbi teastély ma este 9 órai kezdettel a City kávéházban lesz. Nem lehet kétséges, hogy a csütörtöki teastélyen a turista gárdán kívül nagy számú vendég is lesz jelen, akiket ezúton is meghív a turistaszakosztály vezetősége.

Rabbi Klein Eljáhu és Sámuel Jenő héber kurzusai ma veszik kezdetüket. Tekintve, hogy a héber kurzusokra sok jelentkező van, a kurzust rendező bizottság ezúton hívja fel az érdeklődők figyelmét arra, hogy jelentkezésüket mielőbb nyújtsák be a neolog hitközség irodájába.

A Szomorúságának Enekesé, november 8-iki bemutatójára már csak nagyon korlátozott mennyiségben lehet jegyeket kapni, olyan érdeklődés nyilvánul meg az előadás iránt városszerte. Ami érthető is, tekintve, hogy Ossip Dumow világhírű tragikomédiáját, nálunk a legjobb zsidó műkedvelők játsszák. A szereplők a következők: Berie: Simon György. Ház urnője: Klein Irén. Rozsale: Schwartz Bócsi. Diájnő: Bernát Ibolyka. Mendel: Klein Andor. Sájche: Deutsch Józsa. Hodesz: Weisz Ella. Szimjonesik: Spitzer Dódi. Joske: Forgács Sándor, aki egyúttal a rendezést is végzi. Az előadás a kolozsvári Zsidó Nőegylet rendezésében, a Napközi Otthon javára megy. A Szomorúságának Enekesét, Szabó Imre fordította magyarra.

A fiókiüzletek nem kötelesek forgalmi adó regisztrert vezetni. Bukarestből jelentik: A pénzügyminisztérium rendeletet bocsátott ki, mely a forgalmi adóregiszterek kitértését szabályozza. A rendelet ki mondja, hogy azok a nagykereskedések, illetve üzemek, amelyek fiókiüzletekben details árúsítanak a fióknál nem kötelesek forgalmi adó regisztrert vezetni. A forgalmi adót viszont a kereskedők, illetve vállalatok a details árú után fizetik. A rendelet azt is előírja, hogy ezekből a details árakból semmiféle költséglevonást nem eszközölhetnek, hanem a teljes összeg forgalmi adó köteles.

A zsidó diákok ismerkedési estélye. Keden folyó hó 7-én este 9 órai kezdettel a City kávéház összes termeiben lesz megtartva. A rendezőség nagyarányú előkészületeket tesz az estély sikerének érdekében — mivel külön meghívók nem bocsátatnak ki — ezúton kérjük az összes zsidó diákok és barátaink megjelenését. A rendezőség.

A szászrégeni Wizo megalakulása. Október hó 19-én Kohn Mártonné és Weinberger Nándorné Szászrégenbe látogattak, amikor is sikerült egy új Wizo csoportot alakítani. Az összejövetel a nemrég megalakított Avodaclubtermében volt. Grün Béláné nyitotta meg a gyűlést, üdvözölve a vendégeket. Weinberger Nándorné a Wizo munkájáról beszélt, úgy Palesztinában, mint a gátluban. Kohn Mártonné a KKL-munkára hívta fel a hölgyek figyelmét. A tisztikar a következőképpen alakult meg: Elnökség tagjai: Elek Gyuláné, Diamanstein Miksáné, pénztárnok: Goldmann Tiborné, ellenőr: dr. Weisz Mendelné, titkár: Bereginé, Brumberg Károlyné, jegyző: Mendel Sándorné, KKL-biztos: Grün Béláné.

DIVAT 1933—1934

Selyem bársonyok
Selyem ottomanok

Kifogástalan választék csak a

GALLIA

Gyári lerakatban:
Cluj, str. Gen. Neculcea 2
(Renner palota)

Extázis. A eschek a kultura minden területén előnyomultak, a filmkészítésben még csak néhány hónap óta lendülnek előre. Preciz munka és meleg lírai színek jellemzik filmjeiket. „Az extázis” címűt ezenfelül még forró, erotikus szépségek is. Szekszuális nyomor alapja a filmnek, amely buja zenei aláfestésével, a főszereplő fojtott szenvedélyével, végig nobilis izlésével nagy sikereket ért el a nyugat nagy városaiban. Meséje igénytelen: egy öregedő, szerelmi életre alkalmatlan férfi és egy fiatal, erőtől duzzadó szerető konfliktusa. De a nyolc felvonásra osztott kép menetében és változásaiban egy poéta-rendezőnek beesületes, lelkiismeretes munkáját demonstrálja. A rendező: Dr. Machaty hasonló tendenciájú filmjével, az „Erótkon” címmel már régebben feltűnt. Hedy Kiesler tündöklően fiatal, minden mozdulatának erőtökája van, még ujjai mozgásának is. Jól játszik és keveset beszél, ami ezúttal valóban nagy erény. Minthogy sok a szekszuális nyomorban szenvedők száma a film nagy látogatottságra tarthat igényt. Kár, hogy a magyar föliatok tökéletlenek. (sz.)

RÁDIÓ MŰSOR

Csütörtök, november 2.

Bukarest, 19.30: Verdí: Rigolettó című operája. Utána hírek.
Budapest, 9.30: Hírek. 13.30: Katonazene. 4: Kézimunkáról. 4.45: Pontos időjelzés. 5.30: Grammfón. 6.30: Angol nyelvoktatás. 7.10: Ének- és zenekari hangv.
Bécs, 17.10: Rosé kvartett.
Berlin, 22: Szór. zene.
Breslau, 23.30: Grammfón.
Heilsbrg. 20.10: Mozart és Schubert szonáta.
Varsó, 16.5: Orgona. 22.10: Komoly lemezek.
Lipese, 21: Harmonika.
Prága, 19.30: Verdí: Trubadur című operája.
Pozsony, 19.30: Halévy: Villam című vígjoperája.

Péntek, november 1.

Bukarest, 19.20: Grammfón. 20: Filharmonikus hangv. Strauss szimfónia. — Utána hírek.
Budapest, 6.45: Torna. Utána grammfón. 9.45: Hírek. Közben grammfón. — 10: Felolvasás. 6: Cigányzene. 6.50: Elbeszélés. 7.30: Az Operaház előadásának köv. Mozart: Varázsfuvola. Közben hírek, majd cigányzene. 11.15: Németnyelvű párbeszéd Delmont Józseffel, a Budapesti tartózkodó vadállatfogóval afrikai és indiai élményeiről.
Bécs, 16.25: Filmlemez. 19: Kedvelt balettzene.
Berlin, 21: Új olasz zenekari művek.
Breslau, 20.10: Házi zene.
Hamburg, 20: Beethoven-est.
Heilsberg, 20.10: Szimf. hangv.
Lipese, 23: Kamarazene.
Stuttgart, 21.30: Haydn: D-dur szimf.
Varsó, 21.15: Filharmonikus hangv. hegedűszólóval.
Mjlánó, 18.40: Grammfón. 20.30: Operett.
Róma, 20: Táncezene.
Prága, 19.25: Rádiózenekar, basszuszenével.
Pozsony, 18.20: Grammfón.
Osló, 20: Szimf. hangv.
Stockholm, 20: Hegedűhangv.
Svájc Romand Adó, 20: Mozart zene.
Svájci Aleman Adó, 20.30: Vidám dalok a szerelemről és a halálról.

PHÖNIX

Életbiztosító Társaság

KÖZPONTI IGAZGATÓSÁG: WIEN.

ALAPITTATOTT 1882. évben.

Teljesen befizetett alaptőke 4,000.000 osztr. schilling

1932. év végén:

Biztosítási állomány	Lej 65.682.662.381.—
Járadék állomány	Lej 104.630.960.—
Díjbevétel 1932-ben	Lej 3.680.923.820.—
BIZTONSÁGI ALAPOK	Lej 12.886.998.712.—

Romániai igazgatóság: Bucuresti, Piata Rosetti 4.
Erdélyrészi igazgatóság: Cluj, Str. Nic. Jorga 16.

A társaság működési területe: Ausztria, Belgium, Bulgária, Csehszlovákia, Egyiptom, Franciaország, Görögország, Hollandia, Jugoszlávia, Lengyelország, Magyarország, Németország, Olaszország, Palesztina, Románia, Spanyolország, Tunisz, Törökország.

Gyermek-, járadék- és nyugdíjbiztosítás.

A legszebb ajándék a

Phönix-kötvény

Mert ezzel

gondoskodik saját magáról, feleségéről és gyermekeiről, gyarapítja a Zsidó Földvásárló Alapot Palesztinában

UJ KELET *Legújabb hírek*

A király is résztvett a jasi egyetem ünnepélyes megnyitására

Vaida miniszterelnök sok örömet találja az ellenzéki kampányban

Visszavette a jasi egyetem a multévi zavargások miatt eltávolított diákvezért

Bucuresti-Bukarest, november 1. (Az Uj Kelet tud.) Ma a király jelenlétében, ünnepélyes külsőségek között nyitották meg a jasi egyetem új tanévét. A kormány tagjai közül Vaida, Samsonovici, Gusti és Tilea már kora reggel megérkeztek Jasiba, míg a király különvonata délelőtt tíz órakor futott be az állomásra, ahol a fogadtatáson a kormány tagjai és a helyi előkelőségek vettek részt. A jasi polgármester tartott üdvözlőbeszédet a királyhoz, majd a metropoliahoz mentek, ahol ünnepélyes Te Deum volt. A mitropolita beszédet tartott, melyben a királyi családot éltezte és Jasinak, a jasi egyetem kulturájának Moldova fejlődésére évszázadokon át gyakorolt befolyását méltatta. A katedralistól a nemzeti színházba ment a király és kísérete, ahol ünnepélyesen osztották szét a kitüntéseket, Jasi városát a király a katonai erény elsőosztályú érdemkeresztjével tüntette ki. Itt a király rövid beszédet mondott, melyben Jasi város fontosságát emelte ki, majd a királyi menet az egyetemre távozott, ahol ünnepélyesen megnyitották az egyetemi évet.

Bratu rektor, Samsonovici tábornok, Gusti szónokoltak, majd a király pár szóval köszöntötte meg az ünneplést és buzdította az egyetemi ifjúságot. Procopiu tanár tartott ezután előadást. Az ünnepélyes megnyitás után a király és kísérete az igazságszolgáltatás palotájába hajtatott, ahol banketten vett részt. Délután a Mitropolian volt, a király ezután meglátogatta a természetgyógyászati és orvosok társaságát és este hét órakor Miklós herceg társaságában elutazott Jasiból.

A királylátogatás ideje alatt az újságírók megkérdezték Vaidától, hogy mi a véleménye a politikai helyzetről.

— Nyugalom van, az ellenzéki kampány pedig sok örömet szerez nekem. Másiképp a kormányzás nem volna érdekes.

Meg lesz-e tartva a liberálisok felvonulása? — kérdezték az újságírók.

— Ezt kellő időben meglátjuk — felelte Vaida.

— Sokat beszélnek a kormányt átszervezésről.

— Igen, én is ismerem a kérdést a lapokból.

Többet a miniszterelnök nem volt hajlandó nyilatkozni.

Az egyetem ünnepélyes megnyitására egyébként érdekessége volt az egyetem orvostani dékánjának beszéde. A dékán

a következőket mondotta:

— Mi csak tanítani akarunk. A diákok számára volna egy tanácsom, hogy ne hangyják magukat megeseálni üres szavakkal, amelyek politikai célokat szolgálnak. A mi hivatásunk ne legyen más, csak a munka.

A Lupta egyébként arról az érdekes hírről számol be, hogy a jasi egyetemi tanács visszavette az egyetemről kizárt Cesar Jonescu diákokat, a jogi diákszövetségének elnökét, akit tavaly a zavargásokban való részvétel miatt távolítottak el az egyetemről.

Horogkeresztes lobogót tüztek ki a bécsi városházára

Nem tudták elfogni a lobogó kitűzőit. Könyvgázbombákkal zavarták meg a bécsi műegyetem előadásait

Bécs, november 1. A városháza ormára piros-fehér-piros horogkeresztes lobogót tüztek ki. A városházi szolgák eltávolították a zászlót, de addigra már ezrekre menő tömeg zsufolódott össze a Ringen. Kar hatalmat vezényeltek ki a tömeg ellen, de az első percekben nem sikerült a szétosztatás. Erre a rendőrség használta vette gummibotjait s szétkergette a tömeget. Többben megsebesültek. Noha a városháza összes kijáratait nyomban el-

zárták, nem tudták elfogni a lobogó kitűzőit.

Egyidejű bécsi jelentés szerint Earle bécsi amerikai követ ausztriai körútja során a salzburgi hatósági vezetőknel tett látogatást.

A követ a mai nap folyamán Innsbruckban és Bregenzben tartózkodik.

A bécsi műegyetemen az előadásokat könyvgázbombákkal megzavarták.

Párttanács elé kerül a renitens francia neoszocialisták ügye

Paul Boncour Litvinovval tárgyalt

Párizs, november 1. A renitens neoszocialista képviselők ügyét pártterdek-ellenes viselkedés és a pártfegyelem megsértése miatt november 4-én az országos párttanács veszi tárgyalás alá.

A neoszocialisták, mint ismeretes a nyár folyamán Angoulemeben tartott népgyűlésükön külön programot dolgoztak ki, amely hangoztatja az állam tekintélye és a rend kiépítésének szükségességét s a nemzeti elvek kihangsúlyozását a polgári baloldali kormányok támogatásban részesítését. Ennek a programnak a neoszocialisták meg is feleltek. Legutóbb a Daladier-kormány bukásánál a „kemény és intranzigens marxista” szocialistákkal ellentétben a kormány mellett szavaztak. A program és tetteik miatt kerül ügyük a párttanács elé.

Egyidejű párizsi jelentés szerint Paul Boncour tárgyalást folytatott Litvinov-

val, majd Pnaux bécsi francia követet fogadta, aki referált a külügyminiszternek Ausztria gazdasági, pénzügyi és politikai helyzetéről.

Ugyancsak párizsi jelentés arról számol be, hogy Weygand tábornok a marokkói Casablancaba érkezett, részt vett a kivonultatott csapatok diszszemléjén, majd elutazott a spanyol-marokkói Tetuánba, ahová Alcalá Zamorra spanyol köztársasági elnök érkezését várják. A Figaro szerint a nagyvezérkar főnöke audiencián jelenik meg a spanyol köztársasági elnöknel s ismertetni fogja a francia hadvezetéség dél felé irányuló offenzívájának kérdését is. A nagy támadás, amelyet két héten belül terveznek, kétségkívül azt fogja eredményezni, hogy a franciák a protektorátust délebbre kiterjeszthetik.

Palesztinában helyreállt a nyugalom

LONDON, november 1. Legújabb jelentés szerint a Porszádba szállított zsidó kivándorlóknak megengedték a partraszállást Egyiptomban. A kivándorlókat míhelyt a helyzet meg fogja engedni, szárazföldi úton fogják eljuttatni Palesztinába.

A Daily Express távirata szerint Palesztinában ma általában nyugodtabb volt a hangulat, mindössze néhány helyen fordult elő, hogy rálöttek az angol járőrökre. A karhatalom készültségét még egyelőre fenn kell tartani.

Mégis Cesar Mereutza lett a CFR vezérigazgatója

Bucuresti-Bukarest, november 1. (Az Uj Kelet tud.) Már hetek óta keringett a fővárosban az a hír, hogy a király újra Jonescu generálist fogja kinevezni a CFR igazgatójává. A hír azért keletkezett óriási feltűnést, mert Jonescu eltávolítását a CFR éléről annak idején Manju követelte, de második kormányalakításának egyik fő feltétele volt. A keringő hírek végül még sem bizonyultak valónak, mert ma a király aláírta azt a dekrétumot, mely Cesar Mereutzát, a CFR igazgatótanácsának eddigi elnöké nevezte ki igazgatónak.

Szerencsétlenség érte a csernovic-bukaresti személyszállító repülőgépet

Bucuresti-Bukarest, november 1. (Az Uj Kelet tud.) A repülőminisztérium elrendelte a vizsgálatot a Jasiban történt repülőszerencsétlenség ügyében. A repülőgép, amely Csernovic és Bukarest közötti teljesítet szolgálatot, a kedvezőtlen idő miatt leszállt. Nyolcvan méterre a föld felett a gép lezuhant, a mechanikusnak meg annyit ideje volt, hogy a kontaktus megszüntetésével a robbanást megakadályozza. Turcu repülőbizt, Simion machanikus és három utas megsebesült.

A Haggibbor boxszakosztálya értesítette tagjait, hogy a tréningeket kedd és péntek este 8 és vasárnap délután 11-kor tartja.

Németországban magyáratott német nyelvű diszköztes könyvek olcsó kiadású társa. Paul Kéri: Gas, Tank und Flugzeug, Glashkow: Ugrjumov, Saschtscherko: Toterkín betseilt einen Aeroplan, Hanso Berko: Corwboys Gauchos und Vaqueros, Else Feldmann: Der Leib de Mutter Wolfgang Hoffmann Harnisch: Terror und Ochrana, Leo Nekulin: Dip lomatén siener Majestaet, E. Vajtauer: Die Traenningel Walzlav Solsky: Bürger Kedrow wir zum Zeitgenossen, Otto Bernhard wender: Die Figuren aus einer Schiessbuche, Ara kötetenként csak 38 lej, szállítja az Uj Kelet könyvszolgáltató és összeg és portóköltség bekládása mellett, vagy utánvéttel.

— Nögyeleti teadélután. A kolozvári izr. jótékony nögyelet vasárnap, november 5-én délután rendezi meg a Kristály Pallaceban szezonnyitó teadélutánját. Mint az elmúlt években, most is a siker és az érdeklődés jegyében fognak előreláthatólag lezajlani ezek a rendezvények.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó nyomása Cluj-Kolozsvár Strada Baros L. Pop (v. Brassai u.) 19. Telefon: 9-76

Zenét tanít?

Legolcsóbban, legkedvezőbben látja el Lepage könyvkereskedés Cluj-Kvár. Kérjen ingyen árjegyzéket.

A modern kézimunka

legértékesebb disze minden lakásnak!!!

A legújabb külföldi modellek szerint készített kézimunkák, képek meglepő olcsó áron kaphatók

FISCH BÖSKE kézimunkaszalonjában Cluj, Str. Barjitu (Malom u.) 16. szám.

VICHY-ETAT termékek

VICHY-ETATSóforrás Az ásványvízből kivont természetes só alkalikus víz készítésére.

VICHY-ETATPasztillák 2-3 pasztilla étkezés után megkönnyíti az emésztést.

VICHY-ETAT Tableták Az emésztés elősegítésére szolgáló szikviz otthoni készítésére.

Óvakodjunk az utánzatoktól és hamisítványoktól! Vezérképviselő: **Filippe Finkelstein** Bucuresti, Str. Cămpineanu 20.

Taxa postală plătite în num. No. 224.713-929 Szer és kiadó: lozsa

da Baron L. Pop (v. Brás Telefon: 9-77. Előfizetés Havonta 118, negyedévre 480, egészévre 1200. Földre: Havonta 1, negyedévre 6, egészévre 10 do detések díjszabás szerint KELET az erdélyi és szidóság egyetlen napilap keink utánnyomását csak rás megjelölésével enged

A liberálisok az u

A történelem ismétlőd. Hat évvel ezelőtt a párti vezér szónokolt: a daságilag tönkretették az országot. Mindenütt vik. Egymást követik a rálisok diktatórikusan konyomják a tömegeket, m szabadságokat, elorozzák.

Most a liberális vezérzeti parasztpárt kizsákmát, tenyészti a korrupciófoltja a tömeg szavát, akarata ellenére kormány.

Hat évvel ezelőtt a párt megrendezte Gyula. Most a liberálisok megrestet.

A választópolgár talál ismét elhinni, hogy ha bérliöt leváltják, megv sora.

A tapasztalat azonban a kormányváltozás nem változást is. A rendszer kerek, semhogy a korrupciósereleése változtatni tud.

Kormányok jönnek, n jok maradnak.

Purifikátorok jönnek-rupeiót marad.

Es minél gazdagabbak retek, annál szegényebb

Hitler és az arabok

Nem is tudtuk, hogy Jordán partjait nyul. Már pedig Schopmann vallja, hogy a jordánpart lázadtak fel, mert Hitler

Mászóval: a palesztin sek egyedül és kizárólag pagandának az eredmény Kötve hisszük.

A palesztinai arabok doztak, amikor a Führer sors keserű kenyérrel ett szén valószínűtlen, hogy lesük azért történt volna ler az ur Németországba.

Szó sines róla, Ilyesim szellemekben rögződhet.

A köpenicki derék poszók — ez sem egészen azonban csak mosolyognánci-vezér merész fantázi

De ha már mindenből akarnak csinálni a nációkben nagyon rosszul válnak.

Mert ezt a „sikert” megirigyelni tölik.

Maguk a palesztinai dolták így a do'got. N így fog ehánni velük a mely eddig elnézte kllen sulyos esapást mért rá

Ez a felkelés csak új szolgálatot a dolgozó arra, hogy a gazdag arab nacionalizmus apoláshá kergetik őket a eégére alatt.

Eljön az idő, amikor nem a zsidó bevándorlás efferdik ellen fognak.

Amikor az ország remem az angol szuronnyok két nép dolgozó tömeg fog pihenni.

Minden mesterkélt hozza ezt az időt.

Es ezért kár volna nálni a jaffai eseménye.

Mert a palesztinai marabb fogják megérte mint Hitler.

A végletek találko

Napjaink vilgnézetű zürzavarában egy min konturokban kialakuló meg a higgadtan szeml Logikailag csaknem